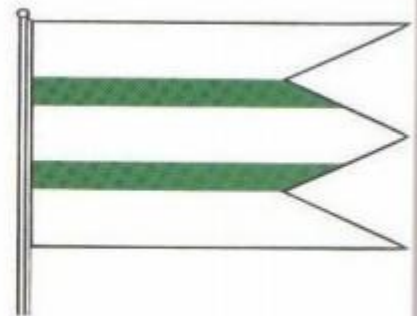

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE RABČICE

Programovacie obdobie 2021 - 2027

Samosprávny kraj:	Žilinský
Okres:	Námestovo
Región:	Horná Orava
Tel:	043 / 559 42 05
Adresa:	Obec Rabčice Obecný úrad Rabčice 650 029 45 Rabčice
IČO:	00314846
DIČ:	2020571762

1 ÚVOD	4
2. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	6
2.2 PRÍRODNÉ POMERY	7
2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	12
2.4 DOPRAVA	13
2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	15
2.6 OBYVATEĽSTVO	23
2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	25
2.8 BÝVANIE	28
2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY	29
2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE	29
2.11 SOCIÁLNA SFÉRA	31
2.12 KULTÚRA	35
2.13 ZDRAVOTNÍCTVO	39
2.14 ŠPORT	39
2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA	40
2.16 STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	40
2.17 CESTOVNÝ RUCH	40
2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2015 – 2019	42
2.19 SAMOSPRÁVA	43
3 VÍZIA OBCE	44
4 PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI OBCE	45
5 SWOT ANALÝZY	47
5.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	48
5.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	49
5.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	50
5.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	51
5.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT	52
5.6 KULTÚRA	53
5.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATION	53
6 STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA	54
6.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	55
6.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	55
6.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	55
6.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	55
6.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT	56
6.6 KULTÚRA	56
6.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS	56
7 DOTAZNÍK PRE PHSR RABČICE	57
8 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	62
9 ZABEZPEČENIE PHSR	62
9.1 FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR	63
10 MONITOROVANIE PHSR	65
10.1 SPÔSOB MONITOROVANIA PHSR	65

10.2 VYHODNOCOVANIE A SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR	65
10 ZÁVER	66
11 POUŽITÁ LITERATÚRA.....	67
PRÍLOHY	

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rabčice svýhľadom do roku 2030 (PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rabčice sa uskutočňuje podporovaný úroveň miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Rabčice ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Rabčice je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracované na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (prevyužitie zdrojov predstupových a štrukturálnych fondov).

PHSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Hlavný dokument :

1. *Úvod* – charakterizuje PHSR-O a proces jeho tvorby
2. *Základná charakteristika obce* – obsahuje najdôležitejšie charakteristické údaje podľa jednotlivých oblastí života obce.
3. *Vízia obce* – obsahuje stručnú charakteristiku prioritných cieľov rozvoja obce.

4. *Prioritné rozvojové oblasti obce* - obsahuje prioritné oblasti rozvoja obce na základe všeobecného konsenzu.
5. *SWOT analýzy* - obsahuje hodnotenie jednotlivých prioritných oblastí obce z hľadiska jeho silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, poukazujúc na disparity – rozdielnosť medzi stávajúcim využitím a potenciálom rozvoja.

6. *Strategické ciele rozvoja* - definuje strategický zámer, jednotlivé strategické ciele rozvoja podľa prioritných rozvojových oblastí a opatrenia na ich zabezpečenie.
7. *Merateľné indikátory* - monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rabčice sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov.
8. *Finančný plán programu* – predstavuje predpokladaný plán realizácie programu s indikatívne stanovenými výškami rozpočtu.
9. *Zabezpečenie PHSR-O* – predstavuje definovanie finančných zdrojov, ktoré budú použité na realizáciu programu, ako aj stanovenie administratívnych kapacít, ktoré by mali realizáciu programu hodnotiť, program aktualizovať, atď..
10. *Monitorovanie PHSR-O* – definuje subjektovo overené monitorovanie programu.
11. *Záver* - stručné zhodnotenie dokumentu, ktorý je otvoreným materiálom, pravidelne ročne vyhodnocovaným a aktualizovaným.

2. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

História obce

Rabčice vznikali pred rokom 1612, pretože v tom roku Juraj Turzo ocenil zásluhy a ťažkosti Jakuba Ramžupri zakladaní obce. Nová Obec označovaná ako Horné Rabčice, neskôr Nová Rabča i Rabčice dostala lehotu od platenia daní a prác pre Oravské panstvo 16 rokov. Do tejto doby mal šoltýs postaviť mlyn, od ktorého bol povinný každoročne vykrmiť Oravskému panstvu jedného brava alebo platiť 5 zlatých. Kópia listiny s identickým textom i dátumom sa zachovala v Štátnom archíve v Dolnom Kubíne. V zbierke Jozefa Kohúta uloženého v Slovenskom národnom archíve v Bratislave sa nachádza prepis listiny s textom, ale s datovaním k roku 1616. Kópia je opatrená textom „Z pôvodiny na pergamene písanej vlade obecnej nájdenej prepísal Vojtaššák.“ Za dôveryhodnú sa považuje práve táto listina, ktorú potvrdzuje i urbár z roku 1924-1926. V roku 1619 bolo v Rabčiciach 6 valaských osadníkov, želiarov ešte nebolo. Z každej rale platili osadníci po 4 ovce, spolu dávali Oravskému panstvu 24 oviec ročne, platili na stálych valachov služob. Šoltýsom bol Jakub Kramser, čo je ponemčené meno Jakuba Ramžu. Okrem šoltýsa mal jedného poddaného roľníka a bol richtárom prepíatich sedliackych osadníkov. Po smrti Juraja Turzu v decembri 1616 prebral dedičstvo jeho syn Imrich. Ten však Oravské panstvo spravoval krátko, v roku 1621 zomrel a správu majetkov prevzala jeho matka, vdova po Jurajovi Turzovi, Alžbeta Czoborová. Poprevzatí majetku nariadila spresnenie urbáru z roku 1619.

V roku 1667 Jakub Slovík znovu požiadal o pridelenie črchlísk a polian, ktoré Rabčičania vyrobili, síce bez povolenia panstva, ale na vlastné náklady a mozolnatou prácou. Panstvo zakázalo Rabčičanom ďalej bez povolenia črchlíť, rúbať a páliť v panských lesoch mimo hraníc chotára, a nanovo vymedzil hranice chotára.

V roku 1656 sa založila aj škola. Prvým učiteľom bol Andrej Sadlo z Trstenej a školu smeli navštevovať len chlapci. Školska dochádzka nebola povinná a školský rok trval necelý päť

mesiacov. Povinnosť učiteľa neboli len výuka, ale všetky kultúrno - spoločenské akcie v dedine. Až neskôr mohli navštevovať školu aj dievčatá. Vyučovala sa matematika, čítanie, písanie anáboženstvo.

K vytvoreniu obecných symbolov došlo v roku 1993 na žiadosť obecného zastupiteľstva obce. Prof. PhDr. Novák, DrSc. vypracoval expertíznu erb obce. Vychádzal z historických prameňov a uplatnil zásady heraldickej tvorby, aby erb obce bol historicky verný a presný. Podkladom bolo obecné pečatidlo, ktoré pochádza zo 17. storočia. Na erbe sa nachádza skalnaté bralo, z ktorého vyrastajú tri listnaté stromy. Všetky symboly sú v dvojfarebnom vyhotovení v zelenej a bielej farbe. Podobné farby len v opačnom pomere sú v susednej obci Rabča, čím sa dosiahol účinnok príbuznosti, aj účinok heraldickej osobitosti. Takto navrhnuté obecné symboly schválilo obecné zastupiteľstvo dňa 12. novembra 1993.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Vymedzenie územia, geografická poloha

Obec Rabčice je alokovaná v severnej časti Oravy. Ide o hornatý región ležiaci na severe Slovenska, známy predovšetkým svojimi prírodnými krásami. Na severe je ohraničený Oravskými Beskydami, ktoré sú zároveň hranicou s Poľskou republikou, na východe Západnými Tatrami - Roháčmi, na juhu Chočskými vrchmi a na západe Malou Fatrou. Mozaikovitá hornatá krajina budovaná flyšovými horninami Vonkajších Západných Karpát zasahujúca do viacerých orografických celkov. Podstatnú časť lesov zaberajú smrekové monokultúry. Ojedinelé sú horské zmiešané lesy a na odľahlých miestach sa zachovali smrečinypralesovitého charakteru. Masív Babej hory a Piľska presahuje hornú hranicu lesa. Unikátne sú podmáčané smrekovo – borovicové lesy s množstvom rôznych druhov mokradí, vlhkých lúk arašelinísk. V poľnohospodárskej krajine prevažujú trvalé trávne porasty, často extenzívne využívané. Veľká vodná plocha Oravskej priehrady má zachovalé a väčšinou plytké brehy.

V súčasnosti je celý región rozdelený do 3 okresov - Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Obec leží v okrese Námestovo. Ide o podhorskú krajinu s vidieckymi sídlami s obytnou arekreačnou funkciou.

Horopis

Na severe obklopuje oblasť pohorie Oravské Beskydy. Pohorie sa delí na 4 podcelky: hornatý Ošust, hôľne Pilsko, Polhoranskú vrchovinu a glaciálno-hôľnu Babiuhoru. Častým prvkom reliéfu sú rozsiahle zosuvy. Pre značnú nadmorskú výšku zostalo územie neosídlené. Pokrývajú ho pomerne súvislé smrekové, miestami smrekovo-jedľové lesy. Vrcholové časti Pilska a Babej hory majú prirodzené hole s kosodrevinou. Pohorie Oravských Beskyd charakterizuje kopaničiarske osídlenie, tzv. rale. Najvyšší vrchol Oravských Beskyd, týčiaci sa na slovensko-poľskej hranici je Babia Hora. Je

charakteristickým príkladom flyšového reliéfu, modelovaného horským ľadovcom vo vrcholových partiách. Celková zaľadnená plocha bola 10,5 km². Druhým najvyšším vrchom je Babia Hora. Severná strana Babej hory podliehala vplyvu ľadovca viac, a tak tu vznikli príkre horské zrazy s vysokými stenami, ktoré jej dávajú veľhorský ráz. Južná stena je odlišná, vo vrcholovej časti jemierne svahovitá, podrastená riedkou trávou. Najuž. svahoch pod holým vrcholom sú rozsiahle plochy kosodreviny a borievky nízkej. Územie Babej hory predstavuje jedno z najstarších chránených území na Orave. Za štátnu prírodnú rezerváciu bola najprv vyhlásená Kotlina pod Babou horou, neskôr sa rozšírila až na vrcholovú časť.

Predmetom ochrany v Štátnej prírodnej rezervácii - Babia hora - sú horské subalpínske a alpínske spoločenstva, rastlinstva a živočíšstva. ŠPR má rozlohu 530 ha. Názov vrchu pochádza od slova baba, ktoré vo východných nárečiach znamená horu, vrch a v prenesenom význame prekážku, prejazd, bránu, hrádzu. Názov zaviedli valasi. V roku 1905 postavil turistický spolok Beskidenverein na Babej hore chatu, zvyšky sú tu ešte dodnes. V súčasnosti sa konávajú dva pravidelne výstupy na Babiú horu ročne - jesenný začiatkom septembra a zimný začiatkom januára.

Geologická stavba

Katastrálne územie obce Rabčice sa orograficky začleňuje do sústavy vonkajších Západných Karpát, oblasti Stredných Beskýd a celku Podbeskydská brázda. Na severe pod Babou horou zasahuje do Oravských Beskýd. Chotár Rabčíc sa nachádza v Polhoranskej kotline, ktorá vznikla eróziou potokov Polhoranka, Rabčický potok, Magurka a Soľný potok. Obec sarozprestiera pod majestátnou Babou horou (1725 mn. m.). Napriek tomu, že Babia hora nie je súčasťou Rabčického chotára, občania Rabčíc sú vlastnícky i historicky s týmto vrcholom úzko spätí. Územie leží v povodí rieky Orava a riečnu sieť tu tvoria toky Všianka, potok Zágurka, Soľný potok a Odumorkovka, ktoré sa spájajú do rieky Polhoranky.

Katastrálne územie obce má rozlohu 2218 ha a jeho osídlenie je sústredené do intravilánu obce s reťazovou kolonizačnou zástavbou pozdĺž celej obce. Dominantné zastúpenie v štruktúre pôdneho fondu majú lúky, ktoré pokrývajú 943 ha, čo z celkovej výmery katastrálneho územia predstavuje 43%. Hneď za tým nasledujú lesy, ktoré pokrývajú 891 ha. V drevinovom zložení lesov dominujú predovšetkým ihličnaté dreviny ako jedľa, borovica a smrek. Poprivodných tokoch savyskytujú porasty vrb ajelší. Za dôkaz právneho vzniku Rabčíc sa považuje listina datovaná v Bytči z roku 1616. K 31.12.2019 je v obci evidovaných 1993 obyvateľov a 635 súpisných čísiel, z toho cca 480 obývaných rodinných domov, 60 chát a chalúp, ostatné tvoria garáže a neobývané rodinné domy.

Obec Rabčice sa nachádza v severnej časti Oravy na hraniciach s Poľskom. Je to obec, ktorá sa počtom obyvateľom zaraďuje medzi stredné veľké obce (nad 2 tis. obyvateľov). Je to rozľahlá obec. Katastrálne územie obce Rabčice je súčasťou Chránenej krajinskej oblasti - CHKO Horná Orava, v k.ú. Rabčice vo výmere 2218,3 ha. Tiež je súčasťou Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Horná Orava, svýmerou 2218,3 ha. Hranice CHKO Horná Orava sú totožné s hranicami CHVÚ Horná Orava. V katastri Rabčíc sa nachádza časť územia európskeho významu s označením SKUEV0190- Slaná Voda s celkovou výmerou v k.ú. Rabčice 103,74 ha.

Celková rozloha obce : 2218 ha

Nadmorská výška : 720 m.n.m.

Najnižší bod : 660 m.n.m.

Najvyšší bod : 934 m.n.m.

Najvyššie pohoria a vrchy su utvorené z odolnejších pieskocov, napr. Biele Karpaty, Javorníky, **Babia hora**, **Pilsko**, Čergov, Bukovské vrchy. V menej odolných ílovcoch vyerodovali rieky doliny a brázdy, napr. dolina Kysuce, Torysy, Čirochy. Vodu priepustné vrstvy pieskocov sa striedajú s nepriepustnými vrstvami ílovcov. Preto majú flyšové

pohoria nepostačujúce zásoby podzemných vôd. Chudobné sú aj nerastné suroviny. Ťaží sa len pieskovec, ktorý sa používa na stavebné účely.

Pôdnepomery

Charakter krajiny Rabčického chotára je výsledkom dlhodobého fylogenetického vývoja, ktorý bol ovplyvňovaný horotvornými procesmi zmenami podnebia v geologických dobách a v poslednom období najmä pôsobením človeka pri hospodárskom využití svojho okolia. Pôvodne okolí Rabčíc boli rozšírené bučiny jedľo-*bučiny* so smrekom a pozdĺž vodných tokov siahli intrazonálne jaseňovo-jelšové lesy. Kolonizačný pohyb a rozvoj obce zaberali predovšetkým lesné časti, pretože okraje lesných porastov a čistiny slúžila pasienkovej dobytku. Človek spálil a premieňal na pastviny.

Obec Rabčice leží na území Chránenej krajinskej oblasti Horná Orava, v zóne D, s druhým stupňom ochrany vzmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vyhláškou MŽP SR č. 420/2003, ktorou sa ustanovuje územie CHKO Horná Orava a jej zóny.

Rašeliniská v lokalite Rabčické bory sú zaradené do zóny B so štvrtým stupňom ochrany.

Rabčický chotár je významný aj z hľadiska medzinárodnej ochrany vtáctva a v rámci budovania siete NATURA 2000 je začlenený do Chránenej vtáčieho územia Horná Orava, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽPSR č. 173/2005 Z.z. Cieľom vyhlásenia Chránenej vtáčieho územia Horná Orava je zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov (bociana biela, bociana čierneho, d'atla čierneho, jariabka hôrneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, orla skalného, orla kriľavého, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, tetra hlucháňa, tetra holniaka, včelára lesného, výra skalného, žltouchostahôrneho) a zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania.

V obci sa nachádzajú dva chránené stromy.

Lipaveľ kolistá – na cintoríne, vysoká 27 m s obvodom kmeňa 680 cm a priemerom koruny 18 m. Vek stromu je asi 360 rokov. Lipa je chránená od roku 1974.

Brest horský – na začiatku obce pri dome (chate) č. 422. Strom je vysoký 35 m, obvod kmeňa 455 cm a priemer koruny 20 m. Vek stromu sa odhaduje na 260 rokov. Aj tento strom je chránený od roku 1974.

Hydrologické pomery

Obec Rabčice spadá do povodia potoka Bystrá a Všanka. Nadradeným povodím je povodie rieky Orava. Orava má dve zdrojnice: Bielu Oravu a Čiernu Oravu (už iba na území Poľska), ktorých sútokbol pri obci Ústie; dnes je zaliaty vodnou nádržou Orava. Za zdrojnicu Oravy možno považovať i rieku Oravicu, lebo všetky tri toky sa stretávajú blízko seba a 56 približne rovnakej dĺžky a sily. Charakteristickou hydrografickou črtou Oravskej kotliny, súvisiacou s geologickým podkladom, reliéfom, vlhkým a chladným podnebím, je existencia močaristých miest, v ktorých bob vhodné podmienky pre vznik rašelinísk. V súčasnosti už majú tieto miesta vodný režim zväčšia upravený a poľnohospodársky sa využívajú. Rozsiahlejšie rašelinisko sa zachovalo severne od Suchej Hory. Hydrografické pomery Oravy významnou mierou ovplyvnilo aj vybudovanie vodnej nádrže Orava a vyrovnávacej vodnej nádrže pri Tvrdošíne. Vodná nádrž Orava zaberá značnú časť Oravskej kotliny. Má nepravidelný tvar s dvoma výbežkami; kratší siaha k Námestovu a dlhší na SV do Poľska. Vznikla na území bývalých šiestich obcí (Ľavkov, Osada, Slanica, Hámre, Ústie nad Oravou a časť Námestova). Jej prvoradá význam spočíva v regulácii prietoku Váhu a v zmiernení nebezpečenstva povodní. Okrem toho slúži aj na výrobu elektrickej energie. Uprostred jazera sa nachádzajú dva ostrovy, ktoré pôvodne predstavovali menšie návršia nad obcou Slanica. Po napustení nádrže vyčnievajú ako najvyššie body nad vodnou hladinou.

Kataster obce Rabčice možno zaradiť do horskej klímy. Toto územie z klimatického hľadiska patrí do chladnej oblasti, mierne chladného okrsku. Priemerná ročná teplota dosahuje 4 až 6 stupňov C. Najchladnejším mesiacom v roku je január. Najteplejšie obdobie je júl – august, priemerná teplota je 14 stupňov C. Chotár Rabčíc má 60-70% priemernú oblačnosť. Oblasť je bohatá na zrážky. Priemerný ročný úhrn zrážok v obci je 1000 mm. Prvé sneženie začína priemerne v polovici októbra, posledné začiatkom mája. Slnko svieti v priemere 1800 hodín ročne, z toho vo vegetačnom období 1300 hodín. Obdobie so snehovou prikrývkou trvá 100 až 130 dní. Sneh padá priebežne 50-60 dní v roku. Veterný režim územia je taktiež pomerne zložitý. Hrebeň Babej hory totiž zachytáva najmä severné a severozápadné vetry, ktoré ochladzujú letné mesiace.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Živočíšstvo

Pri živočíchoch podobne ako pri rastlinstve - a zväčša v závislosti od neho pozorujeme vertikálnu zonálnosť, pričom zastúpenie jednotlivých druhov živočíchov vo vegetačných stupňoch je voľnejšie. Stupňom lesa sa končí rozšírenie veľkej časti druhov, ktoré patria k rozličným skupinám živočíšstva.

Z obojživelníkov v tomto vegetačnom stupni v oblasti žije napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), kunka žltohnedá (*Bombina variegata*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), mlok karpatský (*hiturus ontandoni*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*). Z plazov je to: jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), slepúch tmavý (*Anguis fragilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*) a vretenica obyčajná (*Viperaberus*) ai.

Z vtákov sú pre stupeň lesa charakteristické spevavce, z nich spomenieme: pinku obyčajnú (*Fringilla coelebs*), kôrovníka dlhoprstého (*Certhia familiaris*), sýkorku

čiernohlavú (*Parus montanus*), sýkorku chochlatú (*Parus cristatus*), sýkorku uhliarku (*Parus cristatus*), stehlíka čížavého (*Carduelis spinus*), kráľíka zlatohlavého (*Regulus regulus*), hýľa obyčajného (*Pyrrhula pyrrhula*), z d'atľov: tesárika čierneho (*Dryocopus martius*), d'atľa

veľkého (*Dendrocopus major*) a i. Ďalej tu žije oriešok obyčajný, drozd trskotavý (*Turdus viscivorus*), drozdplavý (*Turdus phillos*) a i. Z kurovitých vtákov sa v tejto oblasti vyskytuje hlucháň obyčajný a jariabok hôrny, kým tetrov obyčajný sa viac zdržuje na lesných lúkach a čistinkách azalieta inamiestanadhornouhnanou hranicou lesa.

Za potravou sem zalietavajú i dravé vtáky a sovy, ktoré si hniezda budujú zväčša v rozsiahlejších lesných komplexoch. V tomto vegetačnom stupni sa tu z cicavcov väčšinou zdržujú typická lesná zver.

Nad hornou hranicou lesa sa objavujú už len prevažne svojrázne horské, resp. vysokohorské druhy. Z vtákov napr.: ľabtuška vrchovská, vrchárka červenkatá a iné. Ale prenikajú sem aj druhy z nižších polôh, napr.: sokol lastovičiar, sokol myšiar, dážd'ovník obyčajný, žltouchost domový, trasochost biely apod. Z cicavcov krt obyčajný, piskor obyčajný, piskor malý, hrdziak hôrny, za potravou tiež hranostaj obyčajný, lasica obyčajná, ako aj niektoré ďalšie druhy.

Rastlinstvo

Geologicko - geomorfologické pomery, klíma tejto časti Karpát a v nemalej miere i činnosť človeka (pasenie), vplývali navyše na vegetáciu.

S narastajúcou nadmorskou výškou sa mení početnosť i druhové zastúpenie rastlín. V podraze lesov sú hojne zastúpené papradiny, okrem iných aj papradka alpská (*Athyrium alpestre*) a na hlbokých, humusovitejších pôdach mačucha cesnačkovitá (*Ade noslyles alliariae*), iskiernik prilbicolistý platanolistý (*Ranunculus conitoliolus* ssp. *platanitoliolus*), štiavec áronolistý (*Rumex arifoitus*) a iné.

Nad hornou hranicou lesa - ktorá je tu vplyvom pastierskej činnosti v minulosti znížená na kótu 1020 m n. m. - je vyvinutý subalpínsky a alpínsky stupeň. V subalpínskom stupni (pásma kosodreviny) sa okrem tohto druhu nachádza i vzácny druh dreviny *Juniperus kana*. V podraze nachádzame spoločenstvá so psicou tuhou (*Nardus stricta*), ďalej čučoriedku obyčajnú (*Vaccinium myrtillus*), brusnicu obyčajnú (*Vaccinium vitis-idaea*), podbelicu alpskú (*Homogyne alpina*), starčeku subalpínskeho (*Senecio subalpinus*) a i.

Alpínsky stupeň reprezentujú psicové spoločenstvá, ktoré majú výrazne zastúpenie plavúnika alpínskeho (*Piphasiathum alpinum*). Psicové porasty zostupujú miestami až do subalpínskeho stupňa naplochy po zničených kosodrevinách.

V pásme kosodreviny (Babia Hora) a v pásme subalpínskeho stupňa nachádzame vzácne a chránené druhy rastlín. Z nich spomenieme aspoň poniklec biely (*Pulsatilla alba*), vrbu bylinnú (*Salix herbacea*), štiavik dvojbliznový (*Oxyria digyna*), veroniku bezlistnú (*Veronica aphylla*), horec bodkovaný (*Gentiana punctata*), očianku tatranskú (*Euphrasia tatrae*), rožec vlnatý (*Cerastium lanolom*), sitinu trojzarezovú (*Juncus trifidus*), ostricu tmavú (*Carex auata*), plavúň alpínsky (*Lycopodium alpinum*), jastrabník alpínsky (*Hierac alpinum*), veternica narcisokvetá (*Anemone ranunculiflora*), lomikameň vždyzelený (*Saxilraga aizodes*), a i. Endemitom Babej hory je rožec alpínsky babiohorský (*Cerastium alpinum* ssp. *babiogonense*). Mnohé z týchto druhov sa vyskytujú len na poľskej strane. Na hrebeni Babej hory sú vyvinuté porasty asociácie *Deschampsia-Luzuletum* s typickými druhmi: *Avenella flexuosa*, *Luzula alpino-pilosa* subsp. *obscura*, *Potentilla aurea* a iné.

Na vývoj a zastúpenie jednotlivých rastlinných druhov v subalpínskom stupni veľmi negatívne vplývalo pasenie hospodárskych zvierat v minulosti. V dôsledku tejto činnosti došlo tu okrem vypaľovania a kľčovania kosodreviny - aj k rozšíreniu nepôvodných,

druhotných-ruderálnych spoločenstiev. Na týchto prehnojených miestach sa vyskytujú vysokobylinné spoločenstvá samého zväzu Rumicion alpini. Charakteristické je tu prevládanie štiavu alpínskeho (*Rumex alpinum*), ku ktorému sa pridružuje žihľava dvojdomá (*Ortica dioica*), hviezdica hájna (*Stellaria nemorum*), pšeno rozložené (*Milium*

eHusumj, a timotejka alpínska (*Phleum alpínum*). Stopy po pasení sú ešte aj dnes zreteľné napr. v oblasti Šťavín.

Okrem pasenia na vývoj rastlinstva negatívne vplýva aj trhanie, vyrývanie, iné formy ničenia vegetácie. Nežiadúce je i zošliapavanie vegetačného krytu. Túto devastáciu podporuje pohyb návštevníkov prírody mimo vyznačených turistických chodníkov, ich skrakovanie nesvedomitými turistami, resp. iná činnosť mimo turistických objektov. Preto rešpektujme upozornia ochrancov a milovníkov prírody, netrhajme, neušliapavajme a inak nepoškodujme jednotlivé rastlinné druhy.

2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Plynofikácia obce

Obec Rabčice nie je napojená na rozvodnú sieť plynu. Plynovod končí v okresnom meste Námestovo. Plynofikácia obce je otázna v dôsledku vysokých zapustených investičných nákladov a slabej návratnosti.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Rabčice je napojená vzdušnou VN linkou č. 1303 (AIFe 3x50) z elektrickej stanice 110/22 kV Vavrečka. Elektrická energia je rozvádzaná VN vedením umiestneným v severozápadnom okraji obce. Z VN linky sú napojené na odbočky transformátorové stanice (TS) ako koncové. Vedenia sú vzdušné a v intraviláne káblové (TS 07 až TS 10). Po stožiaroch NN vedenia sú prevedené aj rozvody vonkajšieho obecného osvetlenia, napojeného z rozvádzačov RVO pri trafostaniaciach. Súčasne rozvody postačujú len pre dnešnú zástavbu.

Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom je decentralizované do malých domových a individuálnych kotolní, časť bytov je vykurovaná tuhým palivom a časť je vykurovaná elektrickou energiou. Za rozvojový zámer považujeme kvalitatívnu zmenu používaného paliva. V súčasnosti sa na vykurovanie obytných domov z väčšej miery využíva tuhé palivo - 80 %.

Pri riešení spôsobu zásobovania teplom v riešenom území bude potrebné vychádzať z prioritných funkcií obce, ktorými sú obytná funkcia. Zachovanie čistoty ovzdušia v celom území si vyžaduje použitie ušľachtilých médií akými je elektrická energia, prípadne propánbután alebo vykurovanie peletkami. Centrálna kotolňa je zrekonštruovaná na ekologické vykurovanie budov v meste ako je základná škola, materská škola, obecný úrad, spoločenská sála a kultúrny dom. Elektrická energia v obci je tiež veľmi využívaná.

Verejné osvetlenie

Pôvodné vedenie verejného osvetlenia je vedené na spoločných stĺpoch s vedením NN. Osvetlenie v obci je zrealizované letkovými svietidlami, ktoré sú umiestnené na stĺpoch vedenia NN. Toto osvetlenie bolo v rámci projektu zrekonštruované z pôvodného osvetlenia výbojkovými svietidlami na osvetlenie letkovými svietidlami. V prípade rozšírenia výstavby rodinných domov v časti, kde nie je verejné osvetlenie, sa vybuduje nové vonkajšie osvetlenie. Vedenie pre osvetlenie sa uloží v zemi a výbojkové svietidlá sa umiestnia na osvetľovacích stožiaroch.

Zásobovanie pitnou vodou

V obci je vybudovaný obecný vodovod. V obci je vybudovaná rozvodná vodovodná sieť celoplošne. Akumulácia vody je riešená v dvoch dvojkomorových vodojemech s objemom 2x100m³ pre hornú časť obce a 2x150m³ pre dolnú časť obce sprívodomz vodojemu 2x100 m³. Zdrojom vody sú tripramene Palkoč 1a,1b,1c.

Odvod a likvidácia odpadových vôd

Verejná kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Likvidácia odpadových vôd z rodinných domov je riešená pomocou akumulácie v žumpách a odvozom vo fekálnych vozoch. Splaškové vody poľnohospodárskeho družstva sa riešia skladovaním a potom odvozom na poľnohospodárskupôdu a jejhnojenie.

Uvažuje sa s odkanalizovaním obce do centrálnej prečerpávacej stanice a s prečerpávaním do kanalizácie okresného mesta, prípadne výstavbou menšej ČOV. To bude možné až po vybudovaní kanalizácie.

Rádiokomunikácie

Príjem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom firiem ORAVA SK, ORANGE, O2, DSIDATA, SKYLINK.

2.4 DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti.

Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektívnosťou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Trasovanie a výstavba dopravnej infraštruktúry v obci, vychádzajúca z prepravných požiadaviek jej obyvateľov a hospodárskych subjektov v nej žijúcich a činných, je podmienená miestnym územným členením a charakterom územia (napríklad chránené územia).

Cieľným zosúladením všetkých faktorov pri územnom plánovaní vrátane plánovania dopravnej infraštruktúry (efektívnym využitím územia) a rešpektovaním špecifických daností regiónu je snaha docieľiť trvalo udržateľný charakter životného prostredia.

V procese projektovania dopravnej infraštruktúry v snahe eliminovať negatívne vplyvy dopravnej infraštruktúry na okolitú krajinu, samotnej výstavbe predchádza posudzovanie projektukaždej dopravnej stavby v procese EIA (Environment Impact Assessment), v zmysle zákona Národnej rady SR č. 127 / 1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vznení neskorších predpisov.

http://209.85.135.104/search?q=cache:QUwRJM5b_v4J:www.telecom.gov.sk/index/open_file.php%3Ffile%3Ddoprava/dopinfra/program/Dokumenty/ZP/Vplyvy_dopravy_na_ZP.doc+doprava+predstavuje&hl=sk&ct=clnk&cd=1&gl=sk

Hlavnú dopravnú a urbanizačnú od obce tvorí cesta III. triedy. Dopravne je teda obec dobre prístupná, najmä vhlavnom smere sever - juh. Uvedené cestná komunikácia sa napája na hlavnú dopravnú tepnu regiónu cestu II. triedy 521 prepájajúcu oblasť s okresom Tvrdošín a cez Ružomberok s krajským mestom Žilina a stredným Slovenskom. Priamo v obci sa nenachádza železničná trať. Je vzdialená od katastra obce cca. 27,5 km smerom na juhovýchod. Samotný regiónnedisponujemožnosťou leteckej dopravy.

Cestná doprava

Obec leží cca 20 km južno od okresného mesta Námestovo. Z dopravného hľadiska obec leží mimohlavnú cestnú sieť. Obec Rabčicejenapojená nanadredený dopravný systém – na cestu I/78 (Or. Podzámok – Or. Polhora, št. hranica) cestou III/52014.

Rabčice sa rozprestierajú pozdĺž štátnej cesty III. Triedy č. 52014, ktorá sa za obcou končí: Štátna cesta, ktorá vedie z Rabčemá šírku 5- 5,5 m s krajnicami 0 – 0,5m. Povrchvozovky štátnej cesty je živičný (alfaltový koberec) pomerne dobrej kvality. Krajnice pokiaľ sa nachádzajú sú štrkové. Na jestvujúcich komunikáciach je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek rorprestretím nového živičného krytu, kde bude možné upraviť oblúky. Miestne komunikácie je potrebné rozšíriť a spevniť povrchovú štruktúru ciest. Na miestnych komunikáciach bolo potrebné zabezpečiť funkčnosť dažďovej kanalizácie, čo sa v priebehu minulých rokov podarilo vykonať. V našej obci sa urobilo za posledné roky 10 km rigolov a 7,5 km ciest az toho živicový krytna 4,5 km ciest.

Prímestská doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na okresné mesto Námestovo, denne celkovo cca. 20 krát v pracovných dňoch a cca. 3 krát v dňoch pracovného pokoja. Bez prestupu majú možnosť využiť obyvatelia priamu linku do mesta Námestovo 10 krát. Prvý autobus odchádza z obce v pracovných dňoch o 5:04 hodine aposledný o cca. 21:08 hodine. V dňoch pracovného pokoja odchádza prvý autobus o 4:55 aposledný o 21:08. Uvedenú frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú,vzhľadom navel'kosť obce.

Železničná doprava

Keďže intravilánom obce železničná trať neprechádza, obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie jedinev meste Dolný Kubín, prípadne Tvrdošín a Trstená.

Letecká doprava

Najbližšie letiská sú v Žiline (100,7 km) a v Poprade (141,0 km). Medzinárodné letisko Poprad -Tatry je najvyššie položeným medzinárodným letiskom pre dopravné lietadlá v Európe (leží vo výške 718 m.n.m., čo je o cca 150 m vyššie ako rakúsky Innsbruck). Napriek tomu prílety a odlety nevyžadujú špeciálne postupy ani kvalifikáciu posádky, pretože Popradská kotlina je široká a umožňuje priblíženiev ose dráhy. Betónová vzletová a pristávacia dráha 09/27 je 2600 m dlhá a 45 m široká. Uhol zostupu je 3,5o apre dráhu 27 je k dispoziácii navigačné zariadenie ILS I. kategórie.

Letisko je otvorené celoročne, technicky je schopné vybaviť väčšinu lietadiel na krátke a stredné trate s kapacitou do cca 200 cestujúcich (napr. Airbus A320, Boeing 737, MD-83,

TU-154, TU-204 a iné), pričom maximálna hodinová kapacita budovy terminálu, ktorá bola naposledy rekonštruovaná v roku 1993, je 300 cestujúcich (150 na odlet/150 naprílet).

Vďaka svojej geografickej polohe má letisko Poprad - Tatry mimoriadne dobré poveternostné podmienky, často leží nadhranicou hmly využívať ho akonáhľadné letisko lietadlá pôvodne smerujúce do Košíc, Sliača, Žiliny, či dokonca Bratislavy. Základné technické a kapacitné ukazovatele prezentujú nasledujúca tabuľka 1.

Tab. 2 Technické parametre letiska Poprad

Poloha letiska	490425N 0201428E	
	5 km západne od centramesta Poprad	
ICAO skratka letiska	LZTT	
IATA kód letiska	TAT	
Nadmorská výška	718 m (2 356 ft)	
Prevádzková doba	denne od 07:00 do 19:00 miestneho času	
	navyžiadanievopred aj mimotohto času	
Povolený druh prevádzky	IFR/VFR, deň/noc	
Požiarňa kategória letiska	CAT 5 navyžiadanievopred CAT 7	
Vzletové apristávacie dráhy	VPD 09/27	betón 2 600 x 45 m
	VPD 07R/25L	tráva 760 x 35 m
	VPD 07L/25R	tráva 760 x 45 m
Počet stojísk navybavovacej ploche	4	
Kapacita terminálu	300 cestujúcich/hod (150prilet / 150odlet)	
Zdroj: Letisko Poprad, 2005		

Letisko Žilina je verejné medzinárodné letisko pre leteckú dopravu. Slúži pre región severozápadného Slovenska spribližne 1,2 mil. obyvateľov.

Letisko Žilina je využívané pre leteckú dopravu slovenských a zahraničných leteckých spoločností, lety firemných a súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce a činnosť letectva Armády SR. Obchodné využitie, zabezpečenie prevádzkových služieb a technickú obsluhu letiska Žiliny vykonáva Letisková spoločnosť Žilina, akciová spoločnosť, ktorá je prevádzkovateľom letiska.

Letisková spoločnosť Žilina a.s. je súkromnou akciovou spoločnosťou podľa Obchodného zákonníka so špecifikami a odlišnosťami, ktoré upravuje zákon č. 136/2004 Z.z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z.z. (ďalej len „Zákon o letiskových spoločnostiach“).

Do budúcnosti sa plánuje spredĺžením vzletovej apristávacej dráhy, s rekonštrukciou avýstavbou odbavovacích zariadení. Predpokladá sa pristavanie civilných lietadiel strednej triedy. V koncepcii rozvoja leteckej dopravy sa uvažuje s intenzívnejším využívaním letiska na účely stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania pre účely civilného letectva, kdenajdôležitejšiu úlohu zohrá Žilinská univerzita.

Letiská v súčasnosti využívajú rôzni záujemcovia zo Slovenska, ako i zo zahraničia. Využitie jerôznorodé, naturistické, výcvikové alebo podnikateľské účely, ale aj pre potreby rýchlej zdravotníckej pomoci.

2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Environmentálna legislatíva stanovuje podmienky, ktorých cieľom je zabezpečiť vhodné správanie sa fyzických a právnických osôb vo viac, či menej človekom ovplyvnenom prírodnom prostredí so snahou dosiahnuť optimálny vzťah medzi ekonomickou, sociálnou a environmentálnou dimenziou rozvoja, ako hlavného princípu koncepcie trvalo udržateľného rozvoja ľudskej spoločnosti.

Územie Hornej Oravy, v ktorom obec Rabčice leží, z hľadiska prírodných podmienok predstavuje krajinu s rôznorodými podmienkami, s rôznym stupňom jej ochrany, využívania a mierou zaťaženia, čo so sebou prináša tiež rozdielnu kvalitu životného prostredia. Každá firma, či inštitúcia je tak umiestnená do prostredia so svojimi osobitými vlastnosťami, ktoré sa v podstatnej miere postupne odrážajú v legislatívnych limitoch a požiadavkách uplatňovaných orgánmi verejnej správy.

Územie Hornej Oravy ako významný región s význačnými prírodovednými, krajinárskymi i etnografickými hodnotami bolo vyhlásené vyhláškou 14/1978 Zb. a územie vymedzené novelizáciou vyhlášky 110/1979 Zb. za Chránenú krajinnú oblasť Horná Orava. S poľským Babiogorským parkom narodowym tvorí bilaterálne chránené územie. CHKO Horná Orava sa rozprestiera v okrese Dolný Kubín na rozlohe 70332 ha. Člení sa na štyri podoblasti s diferencovanými ochrannými podmienkami.

Podoblasť, č. I sa nachádza prevažne na lesnom pôdnom fonde, kde dominantnou činnosťou je využívanie lesného fondu. Ochranná činnosť v tejto podoblasti sa najmä zameriava na usmerňovanie hospodárskeho využívania, sprístupňovanie porastov a na udržanie jestvujúceho genofondu drevín a živočíchov.

Podoblasť č. II je významná hlavne z hľadiska krajinárskeho pohľadu na geosystém. V tejto oblasti sa intenzívne hospodári, ale poľnohospodársku činnosť, treba vykonávať tak, aby sanenarušil súčasný krajinný charakter.

Podoblasť č. III zahŕňa severovýchodnú časť Oravskej priehrady so zameraním na ochranu generačných lokalít avifauny najmä v období hniezdenia.

Podoblasť č. IV je svojou výmerou z celej CHKO najrozsiahlejšia. V tejto podoblasti sa nachádza väčšina obcí a je tu sústredená poľnohospodárska veľkovýroba i ostatné antropické činnosti.

<http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/chkoho1/page2.html>

Územie chránenej krajinnnej oblasti Horná Orava (ďalej len „chránená krajinná oblasť“) sa nachádza v okrese Námestovo v katastrálnych územiach Beňadovo, Bobrov, Breza, Hruštín, Klin, Krušetnica, Lokca, Lomná, Mútne, Námestovo, Námestovské Pilsko, Novoť, Oravská Jasenica, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Oravské Veselé, Rabča, **Rabčice**, Sihelné, Slanica, Vaňovka, Vasil'ov, Vavrečka, Zákamenné a Zubrohlava, v okrese Tvrdošín v katastrálnych územiach Dolný Štefanov, Hladovka, Liesek, Oravské Hámre, Osada, Suchá Hora, Trstená a Ústie nad Priehradou.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je vsúčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Územným plánovaním sa najmä:

- rieši usporiadanie územia,
- určujú zásady využívania územia,
- koordinujú rôzne činnosti, aby boli v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území, s osobitným zreteľom na:

- starostlivosť o životné prostredie
- dosiahnutie ekologickej rovnováhy
- zabezpečenie trvaloudržateľného rozvoja
- využívanie prírodných zdrojov
- a zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Z cieľov a úloh územného plánovania definovaných zákonom je zrejmé, že územné plánovanie je oveľa širší a významnejší nástroj ako laická verejnosť zvykne predpokladať, ktorým sa reguluje rozvoj územia. Pod rozvojom územia sa nemyslí len jeho využívanie pre potreby človeka, ale aj zachovanie priaznivého životného prostredia.

Územné plánovanie je nástroj na zabezpečenie dobrého životného prostredia, živej aj neživej prírody, pre všetkých, nielen pre dnešné, ale aj pre budúce generácie. Takéto poslanie územného plánovania však v praxi neraz nechápu ani samotné orgány územného plánovania a niekedy dokonca ani zainteresovaná verejnosť. Preto sústavne narastá najmä úloha verejnosti, aby sa podieľala na územnom plánovaní, aby ovplyvňovala tvorbu takých územných plánov, ktoré budú naplňovať všetky významné ciele a úlohy, nielen niektoré investičné, alebo ekonomické, ale aj environmentálne a sociálne ciele.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi areálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším.

Rámcovou právnou normou v oblasti kvality ovzdušia na Slovensku je teda v súčasnosti platný zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia. Tento zákon stanovuje ciele, definície a zodpovednosť jednotlivých subjektov v oblasti monitorovania, hodnotenia a riadenia kvality ovzdušia.

Podľa zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (§19, ods.2, písm. d) má prevádzkovateľ veľkého a stredného povinnosť oznamovať obvodnému úradu životného prostredia vždy do 15. februára bežného roka úplné a pravdivé informácie o zdroji, emisiách a dodržiavaní emisných limitov a emisných kvôt za uplynulý kalendárny rok. Obvodný úrad životného prostredia spracované údaje predkladá v elektronickej forme poverenej organizácii MŽP SR, ktorou je SHMÚ – správcovi centrálnej databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS). Množstvo emisií znečisťujúcich látok emitovaných z malých zdrojov v priebehu jedného kalendárneho roka vyhodnocuje

SHMÚ na základe množstva a kvality predaných tuhých palív maloobderateľom a domácnostiam, ktoré predkladajú obvodnému úradu životného prostredia jednotliví predajcovia a zo spotreby zemného plynu pre obyvateľstvo.

Najviac, životné prostredie zaťažujúcimi zdrojmi sú nevhodne alokované prevádzky v meste Ružomberok, Dolný Kubín a Námestovo. Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v oblasti, s vysoko negatívnym vplyvom na vegetáciu, organizmy, pôdu a vodu, je papierenský priemysel v Ružomberku. K hlavným zdrojom znečistenia priamo v intraviláni

obce možno zaradiť hlavne v zimných mesiacoch domácnosti vykurované fosílnymi palivami.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia anásledne krajský úrad, samosprávny kraj, obec apôvodca odpadu.

Riadením odpadov sa zaoberajú aj nasledovné právnenormy:

- Zákon č. 553/2001 Z. z. a zákona č. 96/2002. Z. z.,
- Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zo zákona o odpadoch
- Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov,
- Vyhláška MŽP SR č. 234/2001 Z. z. o zaradení odpadov do Zeleného, Žltého a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov,
- Vyhláška MŽP SR č. 273/2001 Z. z. o autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovení osôb oprávnených navýdávanie odborných posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb,
- Vyhláška MŽP SR č. 516/2001 Z. z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu
- Oznámenie MŽP SR č. 75/2002 Z. z. o výnose č. 1/2002, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov,
- Zákon NR SR č. 327/1996 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov,
- Smernica MŽP SR č. 8/1996-2.3., ktorou sa vydáva zoznam odkalísk, na ktoré sa vzťahuje platenie poplatkov za uloženie odpadov podľa zákona NR SR č. 327/1996 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov,
- Smernica MŽP SR č. 3/2001 -6.3. o špecifikácii výrobkov, za ktoré sa platí príspevok do Recyklačného fondu,
- Oznámenie MZV SR č. 60/1995 Z. z. o pristúpení SR k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní,
- Oznámenie MZV SR č. 132/2000 Z. z. o zmene v prílohe č. 1 a o prijatí dvoch nových príloh č. VIII a IX k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní,
- Smernica MŽP SR č. S-1/1993 o posudzovaní existujúcich skládok.

Tab. č. 1: Subjekty zabezpečujúce nakladanie KO

Kód odpadu	Názov odpadu	Kateg. odp.	Názov zariadenia
20 03 01	ZKO	O	Marian Murín, Námestovo
20 01 01	papier a lepenka	O	Združenie BIELA ORAVA, pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava
20 01 02	sklo	O	Združenie BIELA ORAVA, pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava
20 01 39	plasty	O	Združenie BIELA ORAVA, pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava
20 01 40	kovy	O	KOVOT, s.r.o. Vavrečka
20 01 23	vyrad. zar. obs. chlór. uh	N	Peter Bolek – EKORAY, Námestovo
20 01 35	vyr. el. a elektr. zariad. sobs. NO	N	Peter Bolek – EKORAY, Námestovo
16 01 03	opotrebn. pneum.	O	ELTMA, Bratislava
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O	Ekoray, Peter Bolek, Námestovo
20 03 08	Drobný stavebný odpad	O	ARMOD, Námestovo
20 01 10	Šatstvo	O	Mišutka Zdeno, Hvozdnica
20 01 05	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	O	HGM Žilina

Obec v súčasnosti uskutočňuje separáciu TKO. Prvý krát začala so separáciou v roku 2002, kedy sa podarilo vyseparovať 259 ton TKO. Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje firma Marián Murín, Hviezdoslavova 52/10, Námestovo a likvidáciu TKO zabezpečujú Technické služby, Námestovo a Technické služby Ružomberok.

Tab. 2 Objem vyprodukovaných odpadov v obci Rabčice od 2015 do 2019 (v tonách)

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Komunálny odpad	342,66	314,65	366,72	348,30	401,54
Separovaný odpad	63,33	56,23	68,75	84,53	264,27
OcÚ Rabčice					

Zber objemných KO, resp. zber DSO zabezpečuje obec prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov, rozmiestňovaných na určených miestach v obci podľa

potrieb obyvateľov, a to minimálne dvakrát v priebehu kalendárneho roka, v súlade s ustanovením § 39 ods. 5 zákona o odpadoch. Občania sú informovaní miestnym rozhlasom a taktiež to majú poznačené v obecnom kalendári, ktorý občania každý rok dostanú, priamo domov.

Obec má zavedený a zabezpečuje triedený zber KO preplasty, sklo, papier a lepenku a železné a neželezné kovy. Na separovanie plastov, ktorou má obec uzatvorenú zmluvu dodáva do domácností 1 plastové vrece žltej farby. Obec tieto vrecia odovzdáva jednotlivým domácnostiam. Interval odvozu je 1x mesačne. Vrecia občania zhromažďujú na jednom vopred dohodnutom mieste, ktoré je oznamované miestnym rozhlasom. Obec zabezpečuje informovanosť občanov o dátume vývozu miestnym rozhlasom. Sklo sa zbiera do 1100 l veľkoobjemových kontajnerov. Počet kontajnerov je určený 1 ks kontajnera na 500 obyvateľov. Kontajnery sú umiestnené pri obecnom úrade. Vývoz je 1x mesačne. Papier a lepenka sa zbiera do plastových vriec oranžovej farby, ktoré sú dodávané každej

domácnosti. Interval vývozu je 1x mesačne. Obec informuje obyvateľov o dátume vývozu. Železné a neželezné kovy sa zbierajú do veľkorozmerného kontajnera, ktorý zabezpečuje firma, ktorou má obec uzatvorenú zmluvu. Kontajner je pristavený na dohodnuté zberné miesto, ktoré je vopred ohlásené miestnym rozhlasom. Interval vývozu sa vykonáva podľa potreby občanov. Povinnosť obce zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO) je realizovaná, v súlade s ustanovením § 39 ods. 18 zákona o odpadoch, domácim kompostovaním týchto odpadov priamona pozemkoch/záhradách obyvateľov obce.

Okrem uvedeného obec zabezpečuje zber vybraných druhov KO: a to elektroodpad, šatstvo a textilie, opotrebované batérie a akumulátory, obaly akovové obaly apneumatiky.

Elektroodpad, opotrebované batérie a akumulátory, obaly akovové obaly sa zbierajú mesačne pred rodinných domov na skládku zberného dvora a interval vývozu je 2x ročne. Šatstvo a textilie sa zbierajú do oranžových plastových vriec, ktoré sú dodávané domácnostiam. Interval vývozu je 1x za mesiac. Občania sú vopred informovaní miestnym rozhlasom. Zber pneumatík sa realizuje podľa potrieb obyvateľstva. Pneumatiky sú zhromažďované na zbernom mieste, na ktoré ich zväzajú zamestnanci obce pri zbere plastov, ktorý sa uskutočňuje 1x mesačne. Občania sú upovedomení o zbere miestnym rozhlasom, rozpis zberu majú v obecnom kalendári ako aj na internetovej stránke obce.

Do budúcnosti plánuje obec zabezpečiť rozšírenie separácie komunálneho odpadu, čo by pozitívne vplývalo na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.

Lesné hospodárstvo

Lesy v tomto kraji boli vždy jedným z hlavných fenoménov prírody, ktorý sponieľal obraz krajiny a zároveň k nemu smerovali prvotné záujmy človeka pri zabezpečovaní svojej existencie. Preto obraz súčasného lesa je výsledkom spolusúčinnosti pôsobenia prírodných síl a spôsobu realizácie exploatačných snáh ľudí.

Po skončení ľadovej doby v preboreálnom až boreálnom období bola klíma ešte chladná a vegetácia mala tundrový charakter machmi, lišajníkmi, riedkymi zárastami zakrpatených smrekov, kosodreviny a plazivých briez. Na konci boreálu až atlantiku dochádza k značnému otepleniu (v priemere bolo o +3 °C teplejšie ako dnes, vyšším zrážkam, a teda pribúda vlhkosti. Tieto klimatické zmeny vplývali aj na druhovú skladbu a výškovú zonálnosť. V lesných porastoch vyšších polôh Babej hory sa presadzuje buk. Popri smreku je veľmi vitálna jedľa a smrekovec. Horná hranica lesa sa posúva značne vyššie a vzrastné zapojené porasty sanachádzajú aj navrchole.

Ku koncu atlantiku až v subboreále ubúdalo vlhkosti, teplota oproti súčasnosti ostávala zvýšená (o 1-2 °C). Začínala sa tvoriť súčasná vegetačná stupňovitosť. V nižších polohách pod Babou horou získava prevahu jedľa a buk, ktoré udávajú základný ráz krajiny. Vo vyšších polohách dominuje smrek a na vrchole silne vyvinuté zárasty kosodreviny. V subatlantiku a v mladšom atlantiku sa klíma ochladzovala, vegetačná zonálnosť dostávala takú podobu, akú by mala bez činnosti človeka aj v súčasnosti.

Človek je s lesom spätý od prapočiatku svojej existencie a v tejto oblasti sú stopy po osídlení už v dobe bronzovej (900 - 700 r. pred n. I.). V tomto období však k podstatným tlakom na okolité lesy ešte nedochádza. Zásadný obrat nastáva v 17. storočí, keď v rámci valašskej kolonizácie sa lesy kľujú, vypaľujú a premieňajú na horské pasienky. Aj tu sa znížila horná hranica lesa, vo vyšších polohách sa odstráni kosodrevina a plochy sa

využívali ako pasienky pre dobytok a najmä ovce. Odtiaľ pochádza súčasné pomenovanie jednotlivých častí (Rabčická hoľa, Šťaviny Volská cesta a pod.).

Prvý písomný doklad o drevinnom zložení pochádza zo súpisu lesov, ktorý vykonal oravský komposesorát v roku 1793. V tom čase boli v oblasti Babej hory zmiešané jedľobučiny so smrekom (k. ú. Oravská Polhora), pričom v porastoch prevláda jedľa nad bukom a smrekom. V prístupnejších miestach okolia k.ú. Rabčice boli už aj vtedy lesy pozmenené -jedľosmrekové soznačnou prevahou smekana jedľou bezbuka.

Súčasný dospelý porast v prevažnej miere tvoria odveké smrekové monokultúry. Novozakladané porasty sú smrečiny so stanovištne požadovaným zastúpením jedle, buka a vtrúseným javorom horským. Smrek je tu veľmi vitálnou drevinou, dobre sa zmladzuje a potláča ostatné dreviny, aj tie, ktorých prítomnosť je ekologicky odôvodnená.

Terajší obraz lesov v plnej miere nesie znaky ľudskej činnosti so všetkými jej negatívnymi dosahmi na ekologickú stabilitu porastov i estetiku krajiny.

Významným problémom je environmentálny dopad hospodárskej činnosti. Podobne ako vo všetkých oblastiach Slovenska, aj tu sa prejavuje jej negatívny vplyv. Vysoké hodnoty oxidu siričitého spôsobujú nadmernú kyslosť dažďovej vody s negatívnym vplyvom hlavne na spoločenstvá ihličnatých lesov. Kyslé dažde spolu spôsobením biologických škodcov spôsobujú vysychanie lesného porastu. Ten následne nemôže plniť svoju akumuláciu funkciu a spolu so zvyšujúcimi sa emisiami oxidu dusíka pôsobí na znižovanie objemu zrážok. Zmena klímy a uvedený proces má negatívny vplyv na tunajší ekosystém, ktorý hlavne prípad rastlín pomaly mení svoju štruktúru a prirodzenú biodiverzitu. Územie bolo v minulosti intenzívne odlesňované, čím došlo k ústupu lesa, vzniku holín a prirodzenej sukcesii drevín.

<http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/chkoho1/page6.html>

PÔDA

Dlhodobé pôsobenie emisií výrazne ovplyvnilo kvalitu pôdy v obci Rabčice a jej okolí, v ktorej sa akumulovali ťažké kovy po imitovaní spôsobili výraznú degradáciu a sekundárnu kontamináciu potravínového reťazca.

Pôdny kryt v obci tvoria kambizeme. Z ekologického hľadiska sú to pôdy cenné pre svoju nezastupiteľnú schopnosť zadržiavať a akumulovať zrážkové vody a tiež pre svoje filtračné vlastnosti. Vzhľadom na ich výskyt v svahovitých polohách sú často erodované a tým aj ohrozujúce povrchové vodné zdroje. Pri znečistení ťažkými kovmi je predpoklad ich vysokého transportu do pestovaných chrástlín (vzhľadom na kyslú reakciu týchto pôd).

Kambizeme sú stredne úrodné pôdy, vhodné len pre užší sortiment poľnohospodárskych plodín. Vhodné sú najmä na pestovanie jačmeňa a raže ak ide o elúviá, oblasť flyšových pieskovecov. Na hlbších svahových delúviách a elúviách sa darí lucerne, maku, repke olejnej, cukrovej repe. Kyslé variety hlbších kambizemí vyhovujú zemiakom a konope. Vhodnými plodinami sú aj ľan, šošovica a vika siata. Pšenici a kukurici sa darí len v najteplejších oblastiach ich výskytu, za predpokladu že ide o pôdy dostatočne hlboké (nad 0,6 m) a slabo kamenité.

Každá pôda chápaná ako zložka životného prostredia nie je novým pojmom. Veď celý vývoj pôdoznalectva od svojho vzniku je v podstate vývojom poznávania vzťahov medzi pôdou a ostatnými zložkami životného prostredia - tzv. pôdotvornými faktormi (klíma, rastliny a organizmy žijúce v pôde, reliéf, zvetraliny hornín, podzemná voda a aktivity človeka). Práve zo vzájomnej podmienenosti pôdy a ostatných zložiek životného prostredia vyplýva mnoho jej veľmi dôležitých funkcií, ktoré by v prípade zníženia ich účinnosti znamenali ohrozenie života.

Pôda predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj a súčasne aj ekonomický a eko - sociálny potenciál Slovenskej republiky.

Po získaní členstva v EÚ sa naša pôda stala súčasťou zdrojov pôdy Európskeho spoločenstva a tým aj časťou ekonomického, ekologického a sociálneho potenciálu pôdy Európskej únie s požiadavkou na vyspelý a fungujúci systém jej ochrany a správneho využívania.

Zákon ustanovuje:

- ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania,
- ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode,
- ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie,
- postup pri zmene druhu pozemku a postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel,
- sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

Na účely tohto zákona sa napríklad rozumie:

- pôdou prírodný útvar, ktorý vzniká bezprostredne na zemskom povrchu ako produkt vzájomného pôsobenia klimatických podmienok, organizmov, človeka, reliéfu a materských hornín,
- poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností (ďalej len "kataster") ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady trvalé trávne porasty,
- bonitovanou pôdno-ekologickou jednotkou klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti,
- rizikóvymi látkami v pôde prvky a zlúčeniny, ktorých prítomnosť z prírodných alebo antropických zdrojov v pôdach v určitej koncentrácii priamo alebo nepriamo vyvoláva alebo môže vyvolať nežiaduce zmeny fyzikálnych vlastností, chemických vlastností a biologických vlastností poľnohospodárskej pôdy,
- hranicou zastavaného územia obce hranica územia vytýčeného lomovými bodmi zastavaného územia obce, ktoré boli premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp k 1. januáru 1990.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone NR SR č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) s účinnosťou od 1. júna 2002. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Kvalita vody v tokoch je ovplyvňovaná produkciou priemyselných a splaškových vôd a intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou spojenou s používaním hnojív. Spomedzi sídelných jednotiek okresuje veľmi nepriaznivý stav v meste Námestovo (vodná nádrž). V oblasti znečisťovania a ohrozovania akosti povrchových a podzemných vôd v súčasnej

dobe na území celého okresu sa javí nedisciplinovanosť anerešpektovanie zákonných noriem obyvateľmi okresu a to hlavne vypúšťaním obsahu žúmp do povrchových a podzemných vôd.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s..

Oblasť je významnou zhl'adiska prirodzenej akumulácie podzemných vôd, ktoré sa využívajú ako pitná voda. Keďže sa v dôsledku prírodných daností dostávajú povrchové znečistenia do týchto vôd bez dostatočnej filtrácie, ich kvalita priamo závisí od vhodného spôsobu ľudskej činnosti. V prvom rade ide o poľnohospodárstvo a s ním spojenú chemizáciu. Nesprávnymi postupmi anakladaním spriemyselnými hnojivami a a skládkami domového odpadu, ale i škodlivými zásahmi jednotlivcov, sa kvalita podzemných vôd znižuje.

Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou v obci je 95 %. Pitná voda pre obec je zabezpečená z prameňa Babia hora, 4 pramene sa zlievajú do IMK v Palkoči. V obci je vybudovaný vodojem s objemom 400 m³.

2.6 OBYVATEĽSTVO

Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasť identifikovaná na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti.

Z hľadiska vierovyznania je obec prakticky homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásik rímsko-katolíckemu vierovyznaniu. V malej miere je zastúpené iné vierovyznanie.

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti, zanedbateľná časť obyvateľstva je zastúpená poľskounárodnosťou.

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. Uvedený vývoj však je charakteristický pre obec Rabčice. V súčasnosti žije v obci 2041 obyvateľov.

Tab.3 Počet obyvateľov v obci od roku 2010 do roku 2014 (počet osôb)

Ukazovateľ/Rok	2010	2011	2012	2013	2014
----------------	------	------	------	------	------

Počet obyvateľov	1952	1963	1979	1999	1995

Zdroj: obec Rabčice

Celkový počet obyvateľov vykazuje v sledovanom období vzrastajúci trend.

Tab. 4 počet obyvateľov v obci od 2015 do roku 2019 (počet osôb)

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvateľov	1995	1992	2004	2019	2032

Zdroj: Obec Rabčice

V prípade, že sa zachová doterajší trend vývoja, počet obyvateľov by sa mal v sledovanom období vyvíjať rovnomerne v smere nárastu počtu. Aj keď prognóza predpokladá určité zmiernenie nárastu, nebude mať významnejší vplyv na vývoj populačnej krivky. Z hľadiska pohlavia, permanentne mierne presahuje počet žien počet mužov. Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený úbytok obyvateľstva v obci. V tabuľke sú zobrazené počty úmrtí v obci jednotlivých rokov.

Tab. 5 Prirodzený úbytok obyvateľstva v obci (osoby)

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Úbytok	8	15	12	14	14

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje vcelku rovnomerný vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok primeraný rovnomerný trend až naroky 2018 a 2019.

Tab. 6 Migračný prírastok / úbytok obyvateľov (osoby)

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Migračný prírastok	40	46	40	38	56

Najväčší migračný prírastok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2019. V uvedenom roku vzrástol počet obyvateľov v dôsledku migračných tendencií. Uvedený pozitívny stav súvisí s blízkou alokáciou obce pri okresnom meste Námestovo. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľstva v obci, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku.

Veková štruktúra obyvateľstva obce v roku 2019

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE RABČICE

	0-9	10-14	15-19	20-34	35-54	55-64	65-79	80-94	viac
Muži	132	67	83	287	301	92	79	16	-
Ženy	126	65	84	251	265	75	94	24	-
spolu	258	132	167	538	494	167	173	40	-

Zdroj: obec Rabčice

Z nasledujúceho grafu vyplýva, že obec má najviac ľudí v produktívnom veku a mládeže, čo je veľkým plusom pre obec. Žien je viac ako mužov 949 mužov 1035 čo je rozdiel 86 mužov viac ako žien. Udajev grafe sú z roku 2011 zo sčítania obyvateľov.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Takmer 98 % obyvateľstva sa hlásik slovenskej národnosti. Čiastočne je zastúpená poľská a nemecká národnosť. Sú aj takí ktorí svojnárodnosť neuviedli. Informácie sú zo štatistického úradu zo sčítania obyvateľov v roku 2011.

Obec/národnosť	slovenská	poľská	nemecká	ostané
Rabčice	1717	1	1	15

2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovnú štruktúru. Do úvahy sme brali roky 2001 a 2011 kedy sa konalo sčítanie obyvateľov, aby boli výsledky presné. Ako vidíme s tabuľky, občanov bezvzdelania pribudlo za posledných 10 rokov. Naopak ubudlo občanov len so základným vzdelaním, a taktiež ubudlo vyučených. Opakom je nárast stredného odborného vzdelania bez maturity aj s maturitou a tiež pribudlo občanov s vysokoškolským vzdelaním. Čo je veľkým pozitívom pre našu obec.

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra výrazny vplyv. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci neustále zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským

vzdelaním. Vývoj celkovej vzdelanostnej štruktúry prezentuje našu obec o čom svedčia aj pohyby našich občanov v zahraničí.

Stupeň vzdelania / rok	2001	2011
Bezvzdelania	24	500
Základné vzdelanie	504	399
Vyučení	401	265
Str. odb. bez maturity	24	231
Úplné stredné s maturitou	168	283
Vysokoškolské	45	150

Zdroj: ŠU SR sčítanieobyvateľov rok 2011

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízkatvorba nových pracovných miest.

Vývoj nezamestnanosti vovšeobecne Žilinskom kraji zaznamenávajú mierne

klesajúci trend a ale jej súčasná úroveň je spolu s Košickým a Prešovským krajom najvyššia spomedzi ostatných krajov na Slovensku. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavných zdrojov tvorby nových pracovných miest.

Štruktúra evidovaných nezamestnaných z hľadiska ich dosiahnutého vzdelania bola totožná s celoslovenskými štatistikami. Najväčší podiel na nezamestnanosti v obci v sledovanom období pripadal na obyvateľov so základným s stredným vzdelaním bez maturity.

Zapоследné roky vzrástla vzdelanostná vedomosť našich občanov, zlepšila sa situácia na trhu práce a nezamestnanosť výrazne klesla.

Informácie z ÚPSVaR k 31.12. daného roka sú nasledovné:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet UoZ	77	59	54	28	34	49
Z toho: Ženy	38	6	29	14	17	26
Absolventi	0	0	0	0	0	2
Dlhodobu evidovaní	43	26	25	10	8	18

Počet osôb ŤZP	136	141	146	146	149	149
Počet posudzovaných osôb Pomoc v hmotnej núdzi						
Žiadateľ	63	41	30	23	20	17
Partner	18	9	6	5	4	5
Nezaopatrené dieťa	42	18	19	11	9	7
Nezaopatrené dieťa do 25 rokov						
	3	1	1	3	1	2
Dieťa nad 25 rokov	1	1	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR Námestovo

Z hľadiskapočtu obyvateľov patrí obec Rabčice do skupiny strednevelkých obcí, aj napriek prejavom negatívneho migračného salda, ktorý je výsledkom ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Obec využila všetky navrhované rozvojové plochy pre výstavbu IBV a aktívne ovplyvnila prítahovateľnosť obyvateľov z okolitých miest, a preto dosiahla počet obyvateľov nad 2000. Občianska vybavenosť, resp. sociálna infraštruktúra vytvára v obci podmienky pre kvalitu života obyvateľstva. Preto snaha a zámery obce Rabčice smeruju predovšetkým k rozvoju sociálnej infraštruktúry, aby mohla vytvárať kvalitnú spoločenskú, kultúrnu a obytnú funkciu. V obci sa nachádzajú základné potraviny, súkromné potraviny, firma Autoservis Bublíak, firma Autodoprava Bublák Anton, firma Support Q, a.s., reštaurácia, kaderníctvo, predajňa textilu, predajňa elektrospotrebičov a iné.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVR v Námestove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobene nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Za posledné roky v absolútnom vyjadrení tu zamestnanosť mierne poklesla. V relatívnom vyjadrení sa v sledovanom období štruktúra zamestnanosti v priemyselnom odvetví vyvíjala nasledovne. Najviac obyvateľov v obci je zamestnaných v oblasti textilného a odevného priemyslu a v potravinárstve. Nakoľko stúpa vzdelanostná úroveň obyvateľov, mení sa aj oblasť zamestnanosti.

Odvetvie/Roky	2011
---------------	------

nezamestnaní	171
Študenti na stredných a vysokých školách	153
dôchodcovia	317
pracujúci	627
Materská dovolenka	9
Rodičovská dovolenka	83

Deti do 16 rokov	518
Ekonomicky aktívni	807

Zdroj: ŠU SR sčítanieobyvateľov rok 2011

2.8 BÝVANIE

Od roku 2016 do roku 2019 bolo v obci Rabčice vydaných 49 stavebných povolení. Ohlásenie drobnej stavby podali občania oroku 2016 do roku 2019 v počte 53. Skolaudovaných v tomto období bol 32 stavieb.

Rozvoj v oblasti výstavby bytov

Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde

Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2019. V obci bolo v roku 2019 evidovaných 661 domov, z čoho 122 domov bolo neobývaných. V obci sa nachádzajú bytové domy, kde máme 25 bytov, ktoré sú t.č. v roku 2020 plne obsadené.

Tab. 7 Domový a bytový fond (byty, domy) v roku 2019

Ukazovateľ / Domy	Domy spolu	Neobývané domy	Byty spolu	Neobývané byty
Počet domov	661	122	25	0

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti boli nasledovné: na jeden byt v obci v priemere pripadalo 4 osoby, pričom na jednu osobu pripadalo v priemere 25 m².

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 124/1996 o Štátnom fonde rozvoja bývania, vznení neskorších zmien a k nemu schválených predpisov a zo Sektorového operačného plánu pre oblasť rozvoja bývania, vypracovaného Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR na obdobie rokov 2019 – 2023.

Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť – dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov. Vo väčšine prípadov sa jedná o malých a drobných podnikateľov a živnostníkov, ktorý sa orientujú predovšetkým na poskytovanie služieb občanom v obci.

Roľnícke družstvo Babia hora, Rabčice 65
SHR /Súkromne hospodáriaci roľníci/

Urbár Rabčice, pozemkové spoločenstvo, Rabčice 198
Rabčice STRED s.r.o., Rabčice 650

Slovenská pošta, š.p. Banská Bystrica, Rabčice č. 196
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Rabčice 185

Základná škola s materskou školou Rabčice, Rabčice 194

Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov
Poľovnícke združenie Rabčice

Rozličný tovar, Jolana Škorvánková, Rabčice č. 490
BRILIANT, Ing. Karol Sahuľ, Rabčice 289

Briliant, predajňa DVOJKA, Ing. Karol Sahuľ, Rabčice 199
Predajňa COOP Jednota Námestovo SD, Rabčice č. 157

Predajňa COOP Jednota Námestovo SD, Rabčice č. 363
SUPPORT Q., a.s., Námestovo, prevádzka Rabčice 195
Reštaurácia STARÁ TESLA, Rabčice č. 195

AUTODOPRAVA, Bublák Anton, Rabčice č. 329
Daniela Genzorová, ubytovanie, Rabčice č. 328

Rozličný tovar, Miroslava Chromčáková, Rabčice č. 453
BRILANT, Briliak Miloš, Rabčice č. 582

Anton Bublák, s.r.o., Rabčice

Autoservis, Ján Bublák, Rabčice 409

Kaderníctvo, Bublíková Petronela, Rabčice

Taja štúdio, Tatiana Chromeková, Rabčice 153

MITROX – solárne systémy, Rabčice 472

Beauty štúdio MIMA, Miriam Slovíková, Rabčice
KB-spoločenské šaty, Katarína Slovíková, Rabčice

Funkciu zásobovania obce základným spotrebným tovarom plní niekoľko malometrážnych predajní.

Najväčšou firmou v obci je firma Support Q. a.s., Námestovo, prevádzka Rabčice, kde je predsedom predstavenstva p. Peter Vons. K 01.01.2021 evidujú vo firme 34 zamestnancov, z toho 25 žien a 2 občanov ZŤP. Vykonávajú prácu v automobilovom priemysle, kontrolujú

náhradné diely, označujú chybné časti akusy, vykonávajú opravy na nezhodných výrobkoch, vykonávajú skladové práce.

Reštaurácia STARÁ TESLA je v polyfunkčnej budove Supportu Q, kde je možné sa stravovať a posedieť pri kávičke. Varia denné menu s dvomi druhmi obedov a pečú arozvážajú Pizzu. Občania obce využívajú služby, ktoré táto reštaurácia poskytuje.

V roku 2020 nás postihla koronakríza, ktorá súvisí s vírusom COVID-19, ktorý je nebezpečný atak ochromila a ohrozila aj chod reštaurácie a celkovej ekonomiky v obci ako aj na celom Slovensku a svete.

2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

Tab. 8 Celkový počet žiakov v materskej škole od roku 2015 do 2019.

Ukazovateľ/Roky	2015	2016	2017	2018	2019
Výdavky	65	56	66	56	56

V obci pôsobí jedna základná škola a jedna materská škola, ktoré sa nachádzajú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Materská škola má kapacitu 65 žiakov, základná škola je s kapacitou 400 žiakov. Škola je vybavená počítačovou učebňou a s pripojením na Internet. V škole sa uskutočňuje rôzna krúžková, spoločenská a športová činnosť.

Tab. 9 Celkový počet žiakov v základnej škole od roku 2015 do 2019.

Ukazovateľ/Roky	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Počet žiakov	365	334	334	330	250

Čo sa týka materiálneho vybavenia, postupne zastaráva a stáva sa nevyhovujúcim z hľadiska jeho ďalšieho využitia na pedagogické účely. V priebehu rokov 2015 až 2019 obec postupne obnovila a doplnila materiálne vybavenie, aby škola spĺňala bežné štandardy základných škôl.

Celkové výdavky od roku 2016 do roku 2020 prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 10 Celkové výdavky základnej školy od roku 2016 do roku 2020 (v €).

Ukazovateľ/Roky	2016	2017	2018	2019	2020
Výdavky bežné	696820	710756	831568	989026	996914
Výdavky kapitálové	0	0	2520	7470	0
Príjmy	23068	49001	77267	149548	75549

Z dôvodu nízkych finančných možností obce a nedostatočných normatívnych príspevkov na žiaka z ministerstva školstva SR (ktoré nepostačujú ani na úhradu bežných výdavkov spojených s činnosťou školy), sa predpokladá uskutočňovanie s pomocou štrukturálnych fondov Európskej únie. Základná škola s materskou školou Rabčice využíva možnosti čerpania financií z fondov EU ako aj rôznych iných inštitúcií, vypracováva projekty a obec sa podieľa na spolufinancovaní.

2.11 SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb.

Tab. 11 Celkové výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb od roku 2015 do roku 2019 (v €).

Ukazovateľ/Roky	2015	2016	2017	2018	2019
Výdavky	4748	5152	3654	1903	2674

Poskytovanie sociálnych služieb v obci:

Terénna sociálnapráca - opatrovateľská služba

Poskytuje: Obec Rabčice

Kontaktná osoba: Marta Chromeková, Ľudmila Iglarčíková

Telefón: 043/5594205

Prevádzkové hodiny: pondelok, streda, piatok – 7,30 – 15,30 hod.

utorok, štvrtok - 7.30 – 12,00 hod.

Charakteristika: Sociálna komisia v spolupráci so sociálnym pracovníkom na základe podanej žiadosti občana, navštívi rodinu a posúdi povahu problému u fyzickej osoby, rodiny alebo komunity – poskytne základné informácie a podľa potreby sprostredkuje alebo odporúči najlepšiu pomoc. Od januára 2009 jev platnosti zákon 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý zavádza do posudzovania odkázanosti občanov na pomoc inej fyzickej osoby väčšiu spravodlivosť a transparentnosť vo vzťahu k poskytovaniu opatrovateľskej služby. Obec Rabčice spĺňa všetky podmienky na poskytovanie opatrovateľskej služby. Výkon opatrovateľskej služby sa vykonáva podľa štandardov terénnej sociálnej práce.

	2017	2018	2019
Počet opatrovaných	2	1	1
Finančná úhrada obce/€	2790	1609	2120
Finančná úhrada opatrovaného/€	864	294	554
Náklady spolu/€	3654	1903	2674

Zdroj: OcÚ Rabčice

Neprispôsobiví občania

Ide o ľudí nachádzajúcich sa v sociálnych zložitých životných situáciách, ktorí sú neprispôsobiví spoločenským normám. Sú to väčšinou občania bez vzťahov, osamelí, bez plánov a perspektívy, snízkou sebadôverou a bez pracovných návykov.

Neprispôsobiví občania	2018	2019
ženy	3	3
muži	4	3

Zdroj: OcÚ Rabčice

Charakteristika služby: úzka spolupráca starostu obce so sociálnym kurátorm

1. ÚPSVaR – oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- Dohodnená návšteva krízového centra
- Telefonicky dohodnená návšteva v centre
- Dohodnená návšteva odborného lekára
- Dohodnená návšteva ÚPSVaR akouchádzač ozamestnanie
- Prihlásenie na oddelenie pomoci v hmotnej núdzi
- Vypracuje plán práce s klientom
- Poskytne poradenstvo v rámci zákona 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kurately
- Pomoc pri riešení osobných problémov
- Zaradenie na aktívne práce
- Vedenie spisovej agendy a pravidelné stretnutia

2. Obec – starosta obce, sociálny pracovník a sociálna komisia

- V spolupráci so sociálnym pracovníkom vybaví potrebné doklady k poberaniu dávky v hmotnej núdzi,
- Pomôže snáňstevou upraktického a odborného lekára
- Informuje ÚPSVaR Námestovo o situácii vrodine
- Zaradí UoZ na aktivačné práce
- Vedie písomnú agendu, preškolí UoZ apoučí ako dodržiavať zásady BOZP, pridel'uje každý deň prácu

Rodiny s deťmi a dysfunkcia rodín

Od 1.1.2007 obec začala **poskytovať príspevok pri narodení dieťaťa** ako finančnú podporu mladým rodinám. Tento príspevok je určený deťom, ktoré sa narodili v našej obci a majú v nej trvalý pobyt. Tento príspevok obec vypláca aj v súčasnosti.

	2016	2017	2018	2019
Počet príspevkov	28	31	26	25
Celkový fin. Objem v €	1780	1960	1660	1600

Zdroj: OcÚ Rabčice

Jednorazová dávka v hmotnej a sociálnej núdzi – poskytuje Obec Rabčice v zmysle par. 18 ods. 13 a par. 27 písm. a) zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a v súlade s par. 13 ods. 5 zák. č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení. Dávka je poskytovaná vo finančnej alebo vecnej forme na základe žiadosti.

	2016	2017	2018	2019
Počet pod. žiadostí	3	2	2	2
Celkový fin. objem	300 €	200 €	300 €	200 €

Zdroj: OcÚ Rabčice

Občania v dôchodkovom veku

Príspevok pre dôchodcov – poskytuje Obec Rabčice každoročne formou posedenia dôchodcov v mesiaci úcty k starším organizuje obec. Pri tejto príležitosti im prichystá kultúrny program, obed, malé občerstvenie a darček. Obec začala od septembra 2007 poskytovať službu – rozvoz stravy pre starých a hendikepovaných občanov. Strava sa varí v školskej jedálni, a nachystaná strava v obedároch sarováva občanom. Obec vyčlenila

uvedenú činnosť vozidlo a pracovníka, ktorý stravu rozváža v obedároch dôchodcom priamo domov.

Obec má v rozpočte obce vyčlenený finančný príspevok manželom pri príležitosti 50. výročia sobáša ato finančnú čiastku 50,- €/1 manž. pár. Za túto čiastku obec zakúpi vecný dar, ktorý osobne doručí manželom, pričom im starosta obce poblahoželá a podpíše sa do obecnej kroniky, ktorú obec vedie. Situácia a šírenie nákazlivého ochorenia v roku 2020 – COVID-19, túto službu ešte viac posilnila. Omnoho viac starších občanov požiadalo o túto službu. Z dôvodu, žebola Školská jedáleň zatvorená, občanom zabezpečil dovoz stravy z Pizzerie Rabča a Reštaurácie Stará Tesla v Rabčiciach. Službu poskytol aj miestny podnikateľ Ing. Sahuľ Karol, ktorý zabezpečoval rozvoz základných potravín starším občanom v čase trvania koronavírusu.

Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami a akreditovanými subjektmi

DSS Novot' č. 976 – zlúčené zariadenie sociálnych služieb

Zariadenie má vlastnú stravovaciú prevádzku, poskytuje stravu racionálnu, šetriacu, diétnu a inú. Priemerný denný počet pripravovaných jedál je 150 obedov a 105 večerí. Budova má 2 rehabilitačné miestnosti so štandardnýmvybavením, služby vykonávajú na základe odporúčania odborného lekára, vykonávajú ich zdravotné a rehabilitačné sestry. Kapacita zariadenia je 110 miest. Rozsah poskytovaných služieb je s celoročným pobytom. Počet zamestnancov 53. Zariadenie umožňuje otvorený kontakt nielen s príbuznými, ale aj s ostatnými občanmi obce Novot' a okolia. V zariadení pracuje občianske združenie Pelikán – Novot'.

Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Novot' poskytuje sociálne služby v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

- sociálne služby, sociálna rehabilitácia ,
- pomoc pri odkázanosti a pomocinej fyzickej osobe,
- ubytovanie, stravovanie, upratovanie,
- pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- osobné vybavenie,
- utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí,
- opatrovateľská a ošetrovateľská starostlivosť,
- pracovná terapia,
- kaderníctvo, pedikúra, masáže,
- kultúrne podujatia, výlety,
- záujmová činnosť

Kontakty: Tel.: 043/5590197, 43/5590287,

e-mail: ddnovot@vuczilina.sk

T.č. máme v zariadení DSS Novot' umiestneného jedného občana našej obce. Jedného občanamáme umiestneného vzariadení DSS Zubrohlava.

Roky:	2017	2018	2019	2020
Občania obce v zariadeniach:	0	0	1	2

Sociálno-právna ochrana detí a sociálna kuratela

Zriaďovateľ: ÚPSVaRNámestovo

Oddelenie: sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately

Adresa: Námestie A. Bernoláka, Námestovo

Oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhoduje o výchovných opatreniach podľa osobitných predpisov, podáva podnet na súd na zrušenie ústavnej starostlivostivykonáva:

- sociálnuprevenciu (vyhľadávanie, nápravná činnosť)
- poradenstvopri riešení rodinnýchproblémov a sociálnychproblémov
- odborné poradenstvovorodinám, vktorých jeväžne ohrozená výchova dieťaťa
- zabezpečenieáhradnej rodinnej starostlivosti
- vykonáva funkciukolízneho opatrovníka

V súčasnosti obec spolupracuje s uvedeným oddelením v dvoch rodinách, kde je dlhodobejší problém v sociálnej oblasti. V jednej rodine rozvedená matka nezvláda výchovu svojich dvoch synov vpubertálnom veku a v druhej rodine je problém, s najstarším synom, nakoľko otec je nevlastný a spolu s matkou majú ďalšie dve deti, z ktorých je najmladší syn hendikepovaný a vyžaduje si neustálu opateru a poroznosť. K tomu všetkému v oboch rodinách sú matky, ktoré sú mentálne zaostalé anemajú vyvinutý správny vzťah k riešeniu problémov, k zabezpečovaniu chodu domácnosti ako aj hospodáreniu s finančnými prostriedkami. Obec je poberateľom prídavku na deti, ktoré sú potom každý mesiac, popredložení dokladu onákupepotravín, vyplatené matkemaľoletých detí.

Prevenia kriminality

Zriaďovateľ: MV SR – Obvodné oddelenie PolicajnéhohzboraNámestovo

Adresa: Mláka 7/5, Námestovo

Tel. kontakt : 0961/47 1111

Prevenia predstavuje vedecky zdôvodnené, cieľavedomé, zámerné, plánovité a koordinované pôsobenie na príčiny a podmienky kriminality s cieľom predísť im, odstrániť ich, alebo ich vhodnými formami ametódami pôsobenia aspoň z časti eliminovať aprípadne ich negatívne prejavy obmedziť.

2.12 KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne akultúrnej vyspelosti daného sídla aregiónu.

Celkové ročné výdavky nazabezpečenie kultúry v obci prezentujenasledujúcatabuľka.

Tab. 12 Výdavky na zabezpečenie kultúry v obci od roku 2015 do 2019 (v €).

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Výdavky	12256,48	22829,83	3066,77	16190,97	15328,2

Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci od roku 2019 nová Spoločenská sála v polyfunkčnom dome s obecným úradom. Jeho kapacita je 250 - 300 osôb. Uvedená stavba bola skolaudovaná a daná do užívania v januári 2019. Dňa 29.7.2020 začalv novopostavenejbudove obecného úradu úradovať aj obecný úrad.

Spoločenská stála slúži na uskutočňovanie pravidelných nepravidelných kultúrnych aktivít. Z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti dňa detí, dňa matiek, stretnutie dôchodcov, Heligonkári, vianočné trhy a dni obce. V budúcnosti obec plánuje uskutočniť kultúrne stretnutie s občanmi Poľskej republiky.

V obci sa nachádzakostol Všetkých svätých, ktorý pokrýva duchovnú stránkukultúrneho života v obci.

Folklórna skupina Rovňan

Folklórny súbor (FS) bol založený v roku 1983. S primáškou Valériou Baľakovou. Samostatne i s kolektívom vystupovali manželia Ján a Angela Tropkovci. Jánhralna heligónke a Angela spievalarabčické piesne.

Staré obyčaje sú živé práve vďaka folklórnym skupinám aj jednotlivcom, ktorí vo svojej činnosti čerpajú z bezodnej studnice krás ľudového umenia. Ťažko spočítať vystúpenia a spoločenské akcie, pri ktorých FS Rovňan spoluúčinkovala, alebo programy a zvykoslovné pásma, ktoré od roku 1983 sama vytvorila a zrealizovala. FS nikdy nechýba pri akciách, ktoré organizuje Obecný úrad v Rabčiciach, čiže to už stávanie mája, Deň matiek, sv. Mikuláš, pri stretnutí dôchodcov alebo jubilentov.

Detský folklórny súbor Kašunka

Bol založený v roku 1985. V roku 1989 tento detský súbor vystupoval s pásmom hudby, spevov atancov na Plese Oravcov v Bratislave, kde mal veľký úspech. Súbor vystupuje na Podroháčskych folklórnych slávnostiach v Zuberici, na festivaloch v Detve, Martine, na regionálnych súťažiach v Žiline, a na obecných podujatiach ako sú: deň učiteľov, MDŽ, deň matiek, karnevaly, posedenia dôchodcov, rôzne oslavy a jubilea.

Mladý heligón

Jeho vznik sa datuje v roku 2002 a zoskupuje mladšiu generáciu, ktorá vystupuje nielen v obci na rôznych podujatiach, ale i mimo nej na rôznych súťažiach. Je pod vedením Miroslava Tropeka. Vydali už 3 CD nosiče a krstným otcom prvého CD je skupina Drišľak. Reprezentujú našu obec na rôznych celoslovenských ale aj zahraničných súťažiach, kde dosahujú krásne úspechy.

Spolky azáujmové združenia

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ)

Hasičstvo má v obci dávnu históriu. Jeho vývoj sa datuje od roku 1926. Mal 33 členov a predsedom bol Štefan Slovík – starosta obce. V roku 2004 sa premenoval na Hasičský spolok. Predsedom sa stal dlhoročný a skúsený dobrovoľný hasič – Slovík Kornel. Spolok má 41 členov. Najstarší člen má 81 rokov a najmladší má 24 rokov. V roku 2012 prevzal predsedníctvo Milan Klinovský, ktorý prijal do dobrovoľného hasičského zboru dievčatá. T.č. je už DHZ v obci omladený a starší zaslúžili hasičipoodchádzalina dôchodok.

Stav členskej základne DHZ Rabčice za roky 2016 – 2020

ROK:	2016	2017	2018	2019	2020
Počet členov:	64	64	59	57	57
z toho žien	10	10	12	10	10

Zdroj: Predseda DHZ

Slovenský zväz včelárov

Má dlhoročnú tradíciu v obci, ktorú už niekoľko rokov vedie Anton Bublák.

Pomáha včelárom zabezpečovať nákup liekov pre včelstvá, ale tiež organizuje rôzne stretnutia včelárov v rámci obce i mimo nej. V roku 2006 bol za úsekového dôverníka zvolený Jozef Bandík. Táto organizácia patrí pod Námestovsku organizáciu včelárov a tá patrí pod Slovenský zväz včelárov. Ročné dotácie z Európskej únie sú 2 € / 1 rodinu včiel. Na jar a na jeseň sa konajú výročné členské schôdze. Výskyt medu v Rabčiciach - kvetový, lesný a medovicový.

Poľovnícke združenie

Pôsobí na území s rozlohou 2 266 ha, z toho lesný fond zaberá 1036 ha a pôdny fond 1230 ha. V rokoch 1995-2004 jeho členovia vystavovali trofeje na viacerých oravských poľovníckych súťažiach. Od roku 2015 každoročne robia výstavu trofejí s original gulášom z diviny v obci pre všetkých občanov a tak tiež zorganizovali a naďalej majú snahu organizovať každoročne Poľovnícky ples.

Výbor PZ Rabčice:

1. Predseda PZ : Jozef Fiták
2. Podpredseda PZ : František Škorvánek
3. Tajomník PZ : Július Stelina
4. Poľovný hospodár PZ : Ľubomír Bublák
5. Finančný hospodár PZ : Ing. Barút Jozef

6. Kynologický referent PZ : Ing. Ján Slovík

7. Strelecký referent PZ : Martin Grobarčík

PZ Rabčice sa riadi Domácim poľovníckym poriadkom PZ Rabčice, ktorý bol vypracovaný v zmysle zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve, vyhlášky č. 344/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve a v súlade so stanovami PZ Rabčice. Revír je z hľadiska starostlivosti o zver rozdelený na 3 rajóny – 3 skupiny. Každá skupina má vedúceho skupiny, ktorý je spravidla členom výboru PZ Rabčice. Jeho náplňou je zabezpečovať, organizovať a koordinovať jej činnosť.

2.13 ZDRAVOTNÍCTVO

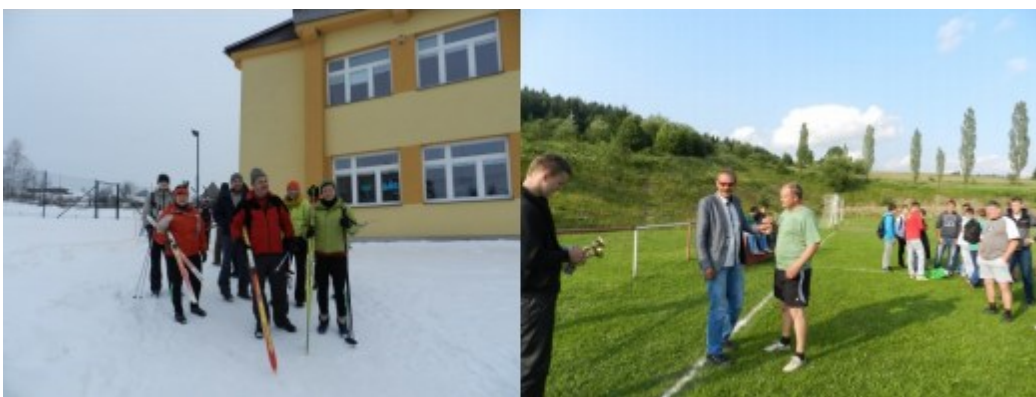
V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia praktického lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby v susednej obci Rabča, pre ktorú je spádovou obcou v tejto oblasti.

2.14 ŠPORT

Obyvatelia majú v obci dobré možnosti športového vyžitia. K dispozícii je futbalové ihrisko a viacúčelové ihrisko pri základnej škole a taktiež asfaltové ihrisko, ktoré sa intenzívne využíva v zime ako ľadová plocha na korčuľovanie a hokej, av lete na kolieskové korčule a florbal.

V obci je už tradíciou v mesiaci január zorganizovať pochodná bežkách – Goralova bežka, na ktorej sa zúčastňuje cca 500 účastníkov. V letnom období je to športové popoludnie –

Turnaj opohár starostu obce.

V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku (značkové turistické trasy), poľovníctvo a rybolov. V obci sa nachádza lyžiarsky vleč, v súkromnom vlastníctve s dĺžkou 620 m a prepravnou kapacitou 20/ osôb za hodinu. Prevýšenie zjazdovky je 180 m a je vhodný hlavne pre menej náročných lyžiarov.

Výdavky obce na šport v jednotlivých rokoch:

Tab. 13 Výdavky na zabezpečenie športu v obci od roku 2015 do 2019 (v €).

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Výdavky	4445,51	3800,24	2536,17	4429,28	2258,42

2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nenachádza špecializované ubytovacie zariadenie. Návštevníci obce majú možnosť ubytovať sa v súkromí, resp. v chatách nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce.

2.16 STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Stravovacie a reštauračné služby sú t.č. v budove firmy Support Q, Reštaurácia STARÁ TESLA, kde je možné sa občerstviť, naobedovať sa a posedieť pri kávičke. Občania využívajú aj reštauračné služby v susednej obci Rabča alebo okresu a samotného mesta Námestovo.

2.17 CESTOVNÝ RUCH

Obec poskytuje dobré východisko pre uskutočňovanie poznávacej turistiky do širšieho a užšieho okolia. v blízkosti obce sanachádzajú nasledujúce atraktivity.

Rabčice		
Sihelné	SKI centrum GRUNIKY	Lyžovanie
Oravská Polhora		
9 km	Ski centrum Polhorský Hrádok	Lyžovanie
	Bežecké lyžiarske trate	Beh na lyžiach
	Požičovňa lyžiarskeho výstroja	Požičovňa lyží
	Rímsko - katolícky kostol	Kostoly
	Hviezdoslavova hájovňa	Múzeá
	Slaná voda	Príroda
Slaná voda		
13 km	Vlek	Lyžovanie
	Hviezdoslavova hájovňa	Kultúra, pamiatky
Oravská priehrada		
14 km	Danica	Lyžovanie
	Ústie nad Priehradou	Vodné nádrže
	Slanický ostrov umenia	Kultúra, pamiatky
	Vodné bicykle	Požičovňa športových potrieb

	Rybolov	Šport, relax
--	---------	--------------

Lyžiarske stredisko Gruníky Sihelné

V blízkosti katastra obce Sihelné je alokované lyžiarske stredisko Gruníky. Nachádza sa v časti nazvanej Námestovské Pilsko. V stredisku sú k dispozícii 3 lyžiarske vleky.

Lyžiarske stredisko Polhorský Hrádok

Lyžiarske stredisko Polhorský Hrádok sa nachádza v Oravskej Polhore asi 250 m v nadmorskej výške od 700 do 820 m n.m.. Lyžiarsky areál Polhorský Hrádok má dve zjazdové trate strednej náročnosti, ktoré sú po celej dĺžke zasnežované technickým snehom a pravidelne upravované snežným mechanizmom. Lyžiarov na zjazdovky dopravujú vleky, Transporta 600 m, PLV 450 m a PLV detský 250 m s celkovou kapacitou 1 450 osôb/hod. Umelé osvetlenie umožňuje tiež večerné lyžovanie.

Hviezdoslavova hájovňa

Expozícia v autentickom prírodnom prostredí predstavuje jednu z najväčších a najznámejších prác P. O. Hviezdoslava - lyrickoepickú skladbu Hájnikova žena. Pavol Országh Hviezdoslav veľký slovenský básnik a poet. Jeho pôsobenie na Hornej Orave blízko hôr, v styku s prostým ľudom, v krásnom a tichom kraji bolo jeho najplodnejším obdobím. Tu vzniklo množstvo jeho významných a pozoruhodných diel, z ktorých najznámejšie bolo Hájnikova žena. Je to dielo o konflikte dvoch svetov: chalúp a kaštieľov, pravdy chudoby aneprávostipánov. Celá expozícia i budova hájovne sú situované uprostred krásnej prírody okolitej krajiny. V blízkosti záhradky tečie potôčik, ba môžeme pozorovať i múry starého mlyna. V predizbenájdeme ukážky odievania ľudu, výtvarnej výzdoby a sveta poľovníctva. V nej môžeme cítiť poľovníckuvášeň jednej z postáv Artuša Vilániho, ktorý si chce prisvojiť všetko čo mu padne do mušky. Prvá izba je rekonštrukciou pôvodného obývacieho zariadenia rodiny Lachovcov – vlastnoručne vyrezávaný nábytok, množstvo doplnkov evokujúcich hájničku, ktorá akoby niekde na chvíľu odbehla – vyzlečená sukienka, chlieb a nôž na stole.... V druhej izbe sú umiestnené veci s pomocou ktorých a pri ktorých vznikalo dielo. Pracovný kútik spisovateľa s niekoľkými kusmi prostého zariadenia najmä pracovným stolom na ktorom sú kópie pôvodného rukopisu. Na vešiaku pôvodné básnikovo oblečenie. V strednej miestnosti spôvodnýmivýklenkamikuchyne je štylizovaný pohľad na obraz Martinského života a prostredia a inštitúcií, ktoré sa priamo podieľali na sprístupňovaní a uverejnení básnikovej tvorby.

<http://www.orava.sk/preview.asp?str=atrakcie/hajovna.htm&subm=7>

Slanický ostrovumenia

V originálnom, romantickom prostredí Slanického ostrova umenia uprostred Oravskej priehrady je umiestnená v chrámovom priestore kolekcia ľudového umenia pod názvom "Slovenská tradičná ľudová plastika a maľba". Súčasťou expozície je aj lapidárium kamennejplastiky v exteriéri ostrova "Oravská kamenárska tvorba 18. a 19. storočia".

Kostol, bývalá dominanta zatopenej dediny, postavený pôvodne ako baroková kaplnka (1769 až 1776), v roku 1843 klasicisticky stavebne upravený, s torzom kalváriových kaplniek, bol v rokoch 1968-1971 adaptovaný navýstavnú sieň.

Doprava na ostrov je zabezpečená novou loďou Oravskej galérie "SLANICA" z prístavu v Slanickej Osade a vyhlídkovou loďouNSC z prístavu pri hoteli Goral.

V chrámovom priestore kostola sa každoročne konajú v mesiacoch jún a júl koncerty vážnej hudby "Hudobné leto".

2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2015 – 2019

Rozpočetobce	2015	2016	2017	2018	2019
--------------	------	------	------	------	------

Príjmy (tis.Eur)		1149	1513	1977	2017	1564	
Výdaje (tis. Eur)		1149	1513	1977	2017	1564	
Saldo (tis. Eur)		0	0	0	0	0	

V sledovanom období vykazovalo hospodárenie obce rovnomerný vývoj.

tab.č.36 **Prehľad hospodárenia obce Rabčice v období 2015 - 2019 (vrátane ZŠ s MŠ Rabčice)**

v celých

Ukazovateľ/Roky	2015	2016	2017	2018	2019
OBEC					
bežné príjmy	1220919	1343863	1343574	1465048	1587166
kapitálové príjmy	627064	0	0	52390	75317
príjmy/Finančné operácie	151427	237838	238738	711588	246234
Obec/príjmospolu	1999410	1582312	1582312	2229026	1908717
ZŠ s MŠ					
bežné príjmy	1200	1000	1000	78120	149548
kapitálové príjmy	0	0	0	0	0
ZŠsMŠ/príjmospolu	1200	1000	1000	78120	149548
PRÍJMY CELKOM	2000610	1583312	1583312	2307146	2058265
OBEC					
bežné výdavky	461940	510815	510815	510170	609627
kapitálové výdavky	881823	361741	361741	962888	352084
výdavky/finančné operácie	15057	0	0	0	100058
Obec/ výdavkospolu	1358820	872556	872556	1473058	1061769
ZŠ s MŠ					
bežné výdavky	641790	710756	710756	831568	989026
kapitálové výdavky	0	0	0	2520	7470
ZŠsMŠ/výdavkospolu	641790	710756	710756	834088	996496
VÝDAVKY CELKOM	2000610	1583312	1583312	2307146	2058265

Ako prezentuje tabuľka, hospodárila obec s vyrovnaným hospodárskym výsledkom. Vzhľadom na veľkosť obce možno hospodárenie obce považovať za dobré s tendenciou

trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií. Nasledujúca tabuľka prezentuje stavmajetku obce k 31.12.2020. Obec disponovalatým majetkom:

Tab. 14 Prehľad majetku obce v roku 2020 k 31.12.

Majetok	Suma (v €)
Dlhodobý nehmotný majetok	6458,88
Dlhodobý hmotný majetok	3410398,47
Dlhodobý finančný majetok	265816,87
Obežný majetok	975230,39
- Z toho: Zásoby	4110,06
Finančné účty	253615,13
Spolu majetok	4662481,54

2.19 SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom anavštevnikom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje celkové výdavky na chod samosprávy v €.

Tab. 15 Výdavky obce na chod samosprávy od 2015 do 2019

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Obec	186371	188749,98	221228	232071,96	278970,03

Vývoj celkových výdavkov v sledovanom období zaznamenáva mierne rastúci trend. Nárast výdavkov bol kompenzovaný nárastom príjmov z podielových daní a miestnych poplatkov, ktorých výšku prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 16 Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od 2015 do 2019 (v €).

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Podielové dane	562830	637658	658598	720500	772394
Miestne poplatky	38558	43092	44521	45800	38784

S výkonom svojich samosprávnych funkcií súvisí aj zabezpečovanie komunálnych služieb v obci. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce Rabčice na zabezpečenie týchto služieb. Najväčší podiel výdavkov pripadal na zabezpečenie údržby miestnych komunikácií a verejného osvetlenia.

Tab. 17 Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb 2015 do 2019 (v €)

Ukazovateľ/Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Údržba miestnych komunikácií	31969,30	24381,86	10873,77	10465,39	17568,45
Cintorínske služby	1977,42	338,86	2074,96	1099,77	2214,37
Verejné osvetlenie	24041,24	10130,47	10061,87	4413,08	10427,08

Najmenej výdavkov bolo vynaložených na zabezpečenie cintorínskych služieb, ktoré sa týkali v prevažnej miere údržby verejných priestranstiev v areáli cintorína.

3 VÍZIA OBCE

Obec Rabčice bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Plnohodnotne využije svoj prírodný a historický potenciál za účelom rozvoja cestovného ruchu – aktívneho, pasívneho a poznávacieho. Obec bude vyvážene a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti so rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklostiv duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Okrem toho sa bude snažiť zabezpečiť pracovné miesta pre obyvateľov, ktorí tvoria rizikóvú skupinu a narábajú v zahraničí, a zamestnávať ich v rámci vyhlásených projektov cez Úrad práce, soc. vecí a rodiny.

4 PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI OBCE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre určenie strategického cieľa. Už tým, že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu avzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti nasledovné:

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry. Táto priorita je dosť obtiažna, nakoľko obec nevlastní pozemky, na ktorých môže tento hospodársky a vedecko-technický rozvoj plánovať. Je potrebné osloviť vlastníkov pozemku a to sú občania obce.

2. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj cestovného ruchu.

3. Životné prostredie Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí.

4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb. Obec plánuje vytvoriť zariadenie pre seniorov, v prípade, že bude mať k dispozícii budovu alebo finančné prostriedky na jeho vybudovanie.

5. Školstvo a šport

Zlepšenie technického stavu a vybavenia školy. Údržba a skvalitnenie športového areálu ako aj príslušenstiev ihrísk. Komplexná rekonštrukcia futbalového ihriska s príslušenstvom. Prostredníctvom projektov z EÚ zveľaďovať a modernizovať jednotlivé triedy v škole ako aj celú základnú školu s materskou školou.

6. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce.

7. Cestovný ruch a public relation

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky.

5 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

5.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.

5.2 Technická infraštruktúra.

5.3 Životné prostredie.

5.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.

5.5 Školstva a šport.

5.6 Kultúra.

5.7 Cestovný ruch a public relations.

Analýza SWOT

Analýza SWOT pomôže zamerať pozornosť na kľúčové oblasti vo vnútri obce. Využitá bude hlavne pri budovaní jej silných stránok, odstraňovaní slabých stránok alebo ich akceptovaní (pokiaľ ich nie je možné odstrániť), využívaní príležitostí a vyrovnaní sa s rizikami vonkajšieho prostredia. SWOT analýza bude základným dokumentom a východiskom pre tvorbu stratégie obce a strategického plánovania.

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo je v obci pozitívne a negatívne. Silnou stránkou obce sú jej prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo obci chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriavajú na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať. Príležitosťou obce je akýkoľvek pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj v prípade, že sa nájdu zdroje na jeho realizáciu alebo oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja na úrovni miestnej ale aj regionálnej, národnej či celosvetovej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

Syntéza výsledkov analýzy SWOT porovná vonkajšie hrozby a príležitosti s vnútornými silnými a slabými stránkami. Ich kombináciou a prienikom vznikne stratégia ako vyvažujúci faktor, ktorý uvedie obec do súladu s jej okolím. Vzhľadom na rozdielny význam a váhu jednotlivých analyzovaných položiek bude mať obec dispozíciou rozličné varianty stratégie:

1. Stratégia SO - najatraktívnejší strategický variant. Obec si ju zvolí ak,

- prevažujú sily nad slabosťami a príležitosti nad hrozbami. Odporúča sa ofenzívna stratégia zpozície sily.
- 2.Stratégia ST - stratégia silnej, ktorá sa nachádza v nepriaznivom prostredí. Odporúča sa defenzívna stratégia, ktorou si obec chráni už vydanú pozíciu.
- 3.Stratégia WO - túto stratégiu si volí, ak prevažujú slabosti nad silami, nachádza sa však v atraktívnom prostredí. Aby obec využila naskytujúce sa príležitosti, na ktorých zvládnuť nemá dostatok vnútorných schopností, snaží sa postupne posilňovať svoju pozíciu a odstrániť nedostatky.
- 4.Stratégia WT - vhodná pre obec, ktorá je slabá a navyše sa nachádza v neatraktívnom prírodnom a sociálno-ekonomickom prostredí.

5.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- ideálne prírodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu<ul style="list-style-type: none">- aktívneho aj pasívneho,- výhodná geografická poloha obce v blízkosti okresného mesta Námestovo,- vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku,- výhodnosť dopravného spojenia- vhodné prírodné podmienky pre budovanie cykloturistických trás a turistických chodníkov- priaznivé podmienky obce pre rozvoj obytnej funkcie- existencie vhodných plôch pre budovanie oddychových zón	<ul style="list-style-type: none">- pomalá dostupnosť krajského mesta Žilina,- absencia rozvodnej siete plynu,- nízky rozpočet obce- nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov,- vysoká finančná zaťaženosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania,- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít,- nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb, ktorá zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít,- nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov,- nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií,- neochota obyvateľstva a vlastníkov pozemkov pri realizácii projektov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva,- existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva,- rozvoj technickej infraštruktúry,- rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,- rozvoj environmentálne vhodných technológií,- zahraničné investície,- podpora rozvojových investícií,- spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami,- zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít,	<ul style="list-style-type: none">- pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry,- administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu,- veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU,- nedostatok investičného kapitálu,- neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,- neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

5.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie,- dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou,- v obci vybudovaný vodojem- dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť,- existencia domu smútku,- existencia verejného osvetlenia,- digitálna telekomunikačná sieť,- z funkčného hľadiska vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy- existencia verejného rozhlasu,- dobré pokrytie signálom mobilného operátora T - mobile<ul style="list-style-type: none">- 100 %, O2, Telekom, ORANGE- dostupnosť informačnej siete Internet	<ul style="list-style-type: none">- absencia splaškovej kanalizačnej siete,- absencia dažďovej kanalizačnej siete,- nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov,- negatívny stav nehnuteľného majetku obce –starý kultúrny dom, budova bývalého obecného úradu- nedostatok finančných prostriedkov- absencia chodníkov popri väčšine komunikácií vo vlastníctve obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu,- rekonštrukcia miestneho vodovodu- rekonštrukcia miestnych komunikácií,- dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,- využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov,- zvyšovanie počítačovej gramotnosti,- rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí,- existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v obci,- odstraňovanie divokých skládok v obci	<ul style="list-style-type: none">- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,- zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií,- absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách,- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,- nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

5.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- kvalitní legislatíva pre nakladanie s KO a DSO,- prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami,- veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu,- CHKO Horná Orava,- vysoká hustota vzácnych prírodných ikazov,- existencia separovaného zberu v obci,- fungujúci systém odvozu a likvidácie TKO,- typický charakter vidieckého osídlenia	<ul style="list-style-type: none">- narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy,- až 85 % obyvateľov využíva pevné palivo ako zdroj získavania tepla,- absencia skladov nebezpečného odpadu,- absencia zberného dvora pre separovaný zber,- absencia obecného kompostovišťa,- absencia ochranných pásov vodirenských zdrojov,- absencia rozvodnej siete plynu,- absencia splaškového kanalizačného siete,- absencia cOV,- absencia dažďovej kanalizačného siete,- absencia veľkoobjemových kontajnerov pre separovaný zber,- prítomnosť medzinárodnej cesty s nadmernou produkciou exhalátov a v zimných mesiacoch aj prachu z posypových materiálov,- nízka miera výniternosti prívodu v oblasti ŽP,- nedostatočná informovanosť obyvateľstva o žP,- nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov,- kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast okolia,- nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy,- existencia čiernych skládok,- absencia oddychovej zóny pre obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none">- oprava verejných plôch,- rekonštrukcia miestnych komunikácií,- spustenie cOV,- vybudovanie miestnej kanalizácie,- možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní dôležitých vlastností odpadov,- dôsledné plnenie kvalitatívnych stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva,- regulácia koryta miestneho potoka,- výstavba chodníkov popri miestnych komunikáciách,- odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody,- zvýšenie prírodného vedomia obyvateľstva vo sfére životného prostredia,- výstavba oddychovej zóny v rámci centra obce,- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,- dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok priemysle,-	<ul style="list-style-type: none">- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami.- ohrozenie kvality pitných a povrchových vôd,- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva,- znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia,- dopady na zdravotný stav obyvateľov,- zníženie biodiverzity,- pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,- nárast množstva vyvíjaných odpadov,- nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,- nerešenie problému existencie „čiernych“ skládok,
---	--

5.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- opatrovateľská služba zabezpečená obcou,- rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priľahlých sídlach,- dobrá dostupnosť zdravotníckeho zariadenia v susednej obci Rabča,- vybavenosť obce školskými zariadeniami- existencia kultúrneho zariadenia a športového areálu, tradícia v organizovaní spoločenských a kultúrnych podujatí	<ul style="list-style-type: none">- absencia domova sociálnych služieb,- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb,- absencia klubu mladých,- absencia klubu dôchodcov,- absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie,- absencia ordinácie praktického lekára,- ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje častokrát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára,- zdravotný stav obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva,- zabezpečenie detskej lekárky aspoň 1 x týždenne do obce,- rozšírenie opatrovateľskej služby,- zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach,- zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby,- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	<ul style="list-style-type: none">- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,- zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva,- zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku,- rast počtu srdcovo-cievnych chorôb,- rast nádorových ochorení tráviaceho traktu,- vysoký výskyt alergických ochorení,- pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť,

5.5 ĽKOLSTVO A ĽPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- existencia materskej Ľkoly- existencia zkladnej Ľkoly- dobré vychovno - vzdelivacie vysledky zkladnej Ľkoly,- zkladni Ľkola pripojeni na sieť Internet,- prítomnosť počítačovej ucebne,- dostatok priestorov na vykon vzdelivacej cinnosti,- križkovi, Ľportovi, spolocenski cinnosť v priestoroch zkladnej Ľkoly,- existencia futbalového ihriska,- existencia porovníckych revírov,- existencia viaccelového ihriska, klziska- existencia triedy vybavenej počítačmi a technikou- existencia Ľkolského klubu detí- existencia altinkuv Ľkolskej zihrade na vyučovanie v prírode pri dobrom počasí	<ul style="list-style-type: none">- pomalé zavádzanie informacnych technológií do Ľkoly,- nedostatok modernych ucebnych pomôcok,- neatraktívnosť učiteřského povolania a neadekvitne financné ohodnotenie,- deficit financnych prostriedkov znameni sistavné obmedzovanie nikupu nistrojov a zariadení v Ľkolstve,- nesystémovi reforma vzdelivacej sistavy,- absencia rekreacnej zŏny obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- nikup vypočtovej a prezentacnej techniky pre potreby zkladnej Ľkoly,- ďalšie zavádzanie vypočtovej techniky do Ľkoly - zvyšenie počítačovej gramotnosti žiakov a učiteřov,- koordinacia výchovy a vzdelivania so všetkými odbornými inštitúciami,- vystavba oddychovej zŏny v obci,- zefektívnenie spoluprice s okresnym mestom na regionilnej úrovni,- podpora ziužmovych križkov zo strany obce,- možnosť získania financnych prostriedkov z fondov EU,	<ul style="list-style-type: none">- vplyv nežiadicich javov na deti a mlidež (zvislosti, konzumné kultiry...),- nedostatocné materiilne zabezpečenie a podpora talentovanej mlideže v jednotlivych druhoch Ľportov,- nírast sociilnej ohrozenosti mlideže,

5.6 KULTURA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- dlhoroční história obce, tradície,- prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol),- rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru,- dobré kultúrne povedomie obyvateľov,- existencia kultúrneho domu- Stretnutie pri Hviezdoslavovej hajovni a Rabčickí heligonka,- Generačné stretnutia - úvítanie detí do života, stretnutie s občanmi pri príležitosti životných jubileí, posedenie dôchodcov	<ul style="list-style-type: none">- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj,- absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry,- nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia,- chýbajúci stav kultúrnych pamiatok,- neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- usporadúvanie ročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci,- každoročné folklórne slávnosti,- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce,- rozvoj sponzorovania kultúry,- obnova zanikajúcich tradícií,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	<ul style="list-style-type: none">- nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia,- slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC,- posun priorit mladých ľudí ku konzumnej kultúre,- nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce,

5.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATION

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- bohaté kultúrne dedičstvo,- prírodné krásy v okolí obce,- CHKO Horná Orava,- veľký počet povrchových prírodných útvarov,- strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širokého okolia obce,- neďaleko vzdialené Pilsko a Babia Hora,- početné množstvo turistických chodníkov,- početné množstvo cykloturistických trás,- existencia porovnickeho revíru,- krásna príroda na bežecké lyžovanie,	<ul style="list-style-type: none">- málo rozvinutý cestovný ruch,- chyba rekreačné zariadenie obce,- nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu,- slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami,- slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,- chýbajúce ubytovacie zariadenie v obci

<ul style="list-style-type: none">- lyžiarsky vleč-	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- možnosť rozvíjať agroturistiku,- možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí,- možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a niučných chodníkov,- vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít,- spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách,- zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni,- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ- rozvíjať rodinnú rekreáciu,- vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre CR,	<ul style="list-style-type: none">- prítomnosť CHKO Horná Orava výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci,- nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít,- níročné získavanie iverových zdrojov,- neochota ľudí investovať a započítať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu,- zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jej obyvateľov,- predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznivacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,

6 STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA

STRATEGICKÝ CIEĽ

Na základe analýzy súčasnej situácie apredpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Rabčice nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť vyrovnaný hospodársko-sociálny rozvoj obce Rabčice, prostredníctvom využitia tunajšiehoprírodno-historického potenciálu. Rozvoj obce bude zameraný hlavne na trvalý ekonomický rast pri rešpektovaní enviromentálnych požiadaviek a obmedzení súvisiacich s existenciou tunajších prírodných hodnôt a CHKO Horná Orava. Hlavným rozvojovým bodom obce bude rozvoj služieb cestovného ruchu a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti drevospracujúceho priemyslu, umeleckého kováčstva a košíkárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov.

Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktívna úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej

obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektoru a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov.

Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Žilinského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

GLOBÁLNE CIELE ROZVOJA

Globálne ciele rozvoja definujú strategický zámer za príslušnú prioritnú rozvojovú oblasť. Strategický zámer je následne rozpracovaný na jednotlivé ciele rozvoja, ktoré sú zabezpečované príslušnými opatreniami.

6.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj.

6.2 Technická infraštruktúra.

6.3 Životné prostredie.

6.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo.

6.5 Školstvo a šport.

6.6 Kultúra.

6.7 Cestovný ruch a public relations.

6.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce.

6.2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry – vodovodnej, elektrickej, cestnej.

6.3 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia azvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

6.4 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

6.5 ŠKOLSTVO A ŠPORT

6.5.1 ROZVOJ ŠKOLSTVA A VZDELÁVANIA

Východiskový stav

V obci Rabčice pôsobí Základná škola s materskou školou, ktorá plní dôležitú úlohu vo výchove a vzdelávaní detí a mládeže. Škola disponuje dostatočnými priestormi, avšak časť vybavenia a technickej infraštruktúry si vyžaduje modernizáciu. Zvýšená pozornosť je venovaná rozvoju digitálnych kompetencií, environmentálnej výchove a inkluzívnemu prístupu vo vzdelávaní.

Strategický zámer

Podporovať kvalitné, moderné a inkluzívne vzdelávanie detí a mládeže v obci, ktoré rozvíja ich schopnosti, podporuje zdravý životný štýl a umožňuje rovnaký prístup ku vzdelaniu pre všetkých.

Špecifické ciele

1. Zmodernizovať materiálno-technické vybavenie školy.
2. Zavádzať inovatívne formy výučby s využitím digitálnych technológií.
3. Podporovať environmentálnu a regionálnu výchovu.
4. Posilniť spoluprácu školy s rodičmi, komunitou a športovými organizáciami.
5. Zlepšiť prepojenie vzdelávania a voľnočasových aktivít žiakov.

Opatrenia

6.5.1.1 Modernizácia priestorov a vybavenia školy	Obnova učební, školského dvora, vybavenie IT technikou a didaktickými pomôckami.
6.5.1.2 Rozvoj inkluzívneho a environmentálneho vzdelávania	Programy zamerané na environmentálne povedomie, zdravý životný štýl a rovnosť príležitostí.
6.5.1.3 Podpora mimoškolských aktivít	Prepojenie školy s komunitnými a športovými aktivitami obce.

6.5.2 ROZVOJ ŠPORTU A VOĽNOČASOVÝCH AKTIVÍT

Východiskový stav

V obci Rabčice je športová infraštruktúra limitovaná a nepostačuje aktuálnym potrebám obyvateľov. V prevádzke je jedno futbalové ihrisko a menšie priestory využívané školou, ktoré však nie sú celoročne prístupné. Chýba viacúčelová športová plocha pre organizované aj voľnočasové aktivity, rovnako ako priestor pre menšie športové podujatia či rekreačný šport obyvateľov.

Športové a pohybové aktivity majú v obci tradíciu, no absentujú vhodné podmienky pre rozvoj detí, mládeže a športových klubov. Rastie tiež potreba vytvoriť bezpečné a bezbariérové priestory, ktoré umožnia inkluzívne zapojenie všetkých vekových a sociálnych skupín.

Strategický zámer

Zvýšiť kvalitu života a zdravý životný štýl obyvateľov prostredníctvom rozvoja športovej infraštruktúry a podpory športových aktivít všetkých vekových skupín.

Špecifické ciele

- Vybudovať a modernizovať športové a voľnočasové zariadenia (viacúčelové ihriská, bežecké trate, detské a komunitné športové zóny).
- Zabezpečiť bezbariérový prístup a technické zázemie športovísk.
- Podporovať organizáciu športových podujatí a komunitných aktivít v spolupráci so školou, klubmi a združeniami.
- Posilniť spoluprácu s okolitými obcami a poľskými partnermi v oblasti amatérskeho športu.

Špecifické ciele	Opatrenia / Aktivity	Indikátory / Výstupy	Očakávaný prínos	Väzba na prioritnú oblasť PHSR
SC 1: Zlepšiť dostupnosť a kvalitu športovej infraštruktúry v obci	Opatrenie 6.5.2.1: Výstavba a modernizácia športových plôch (univerzálne, workoutové a detské ihriská, klziská)	Vybudované alebo zrekonštruované plochy, osvetlenie, športové vybavenie	Zvýšenie možnosti aktívneho pohybu a vytvorenie priestoru pre šport, rekreáciu a komunitné podujatia	6.5 Školstvo a šport – budovanie detských a športových ihrísk
SC 2: Podporovať organizovanie športových a komunitných podujatí	Opatrenie 6.5.2.2: Organizácia športových dní, turnajov a amatérskych súťaží v spolupráci so ZŠ, klubmi a spolkami	Počet realizovaných podujatí, účasť obyvateľov a návštevníkov	Aktivizácia komunity, posilnenie medzigeneračných väzieb a lokálnej identity	6.5 Školstvo a šport – podpora športových aktivít
SC 3: Zabezpečiť	Opatrenie 6.5.2.3: Úprava športových	Počet prístupných športových	Rovnosť príležitostí, zvýšenie sociálnej	6.5 Školstvo a šport – inkluzívne

Špecifické ciele	Opatrenia / Aktivity	Indikátory / Výstupy	Očakávaný prínos	Väzba na prioritnú oblasť PHSR
inkluzívne a bezbariérové priestory pre všetkých obyvateľov	zariadení pre osoby so zdravotným znevýhodnením	zariadení, úprava vstupov a mobiliáru	inklúzie a bezpečnosti	prostredie
SC 4: Rozvíjať rekreačný šport a zdravý životný štýl	Opatrenie 6.5.2.4: Budovanie bežeckých, cyklistických a turistických trás s doplnkovým mobiliárom	Počet km značených trás, počet osadených tabúľ a lavičiek	Podpora aktívneho turizmu, rozvoj ekologických foriem pohybu	6.5 Školstvo a šport – šport a zdravý životný štýl
SC 5: Posilniť spoluprácu s okolitými obcami a v Poľskom v oblasti športu	Opatrenie 6.5.2.5: Príprava a realizácia spoločných športových a environmentálnych projektov (Interreg, mikroprojekty)	Počet spoločných aktivít a partnerstiev	Posilnenie cezhraničnej spolupráce, propagácia regiónu Orava	6.5 Školstvo a šport – medziregionálna spolupráca

Očakávaný prínos

Realizáciou týchto opatrení sa zabezpečí lepšia dostupnosť športových možností, zníži sa pasivita detí a mládeže, podporí sa prevencia zdravia a zvýši sa atraktivita obce pre obyvateľov i návštevníkov.

6.6 KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná akreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce atým aj na cestovný ruch.

6.7 CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

PHSR obce Rabčice na programovacie obdobie 2021 – 2027 vychádza a nadväzuje na nasledovné strategické dokumenty:

- PHSR 2014 – 2020
- Územný plán obce Rabčice
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Rabčice na roky 2017- 2022
- Stratégia Európa 2020

Hlavné cielestratégie Európa 2020

Hlavné cielestratégie Európa 2020	Súčasná situácia na Slovensku	Národný cieľ v NPR do roku 2020
Investovať 3% HDP EÚ do výskumu a vývoja (% HDP)	0,63% (2010)	1%
Zníženie emisií skleníkových plynov (SP) o 20% oproti úrovniam roka 1990	-2% (emisie projektované do roku 2020 oproti roku 2005) +0% (emisieroka 2010 oproti roku 2005)	+13% (národný záväzný cieľ pre sektory mimo systému obchodovania s emisiami oproti roku 2005)
20% energie musí pochádzať z obnoviteľných zdrojov	9,8% (2010)	14%
Zvýšenie energetickej efektívnosti o 20% (zníženie spotreby energie o 368 Mtoe) pre EÚ 27	Neuplatňuje sa	Zníženie o 1,6 Mtoe
75% obyvateľstva vo veku 20-64 rokov by mala byť zamestnaná	65.1% (2011)	72%
Zníženie predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10% (obyvateľstvo vo veku od 18 do 24 rokov)	5% (2011)	6%
Aspoň 40% obyvateľstva vo veku 30-34 rokov s ukončeným vysokoškolským alebo rovnocenným vzdelaním	23.4% (2011)	40%
Znížiť počet osôb ohrozených chudobou alebo vylúčením v EÚ aspoň o 20 miliónov (referenčný rok 2008)	+ 1 000 (2011)	- 170 000

V tomto období všetky prognózy narušila zákerná choroba COVID-19, ktorá ochromila celú ekonomiku sveta a týmaj Slovenska.

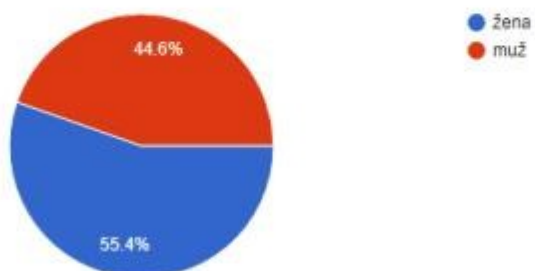
7 DOTAZNÍK PRE PHSR RABČICE

Dotazníkový prieskum bol realizovaný medzi obyvateľmi obce Rabčice v mesiacoch november – december 2020. Cieľom prieskumu bolo zistiť názory občanov na rôzne témy týkajúce sa života v obci. Prieskum je jednou z etáp procesu tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Dotazník bol na internetovej stránke obce. Obsahoval 18 otázok. Prieskum bol realizovaný na vzorke obyvateľov vo všetkých vekových skupinách, počnúc 18. rokom veku. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo iba 65 respondentov.

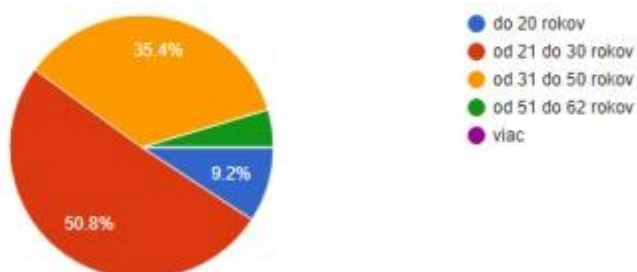
Pohlavie

65 responses

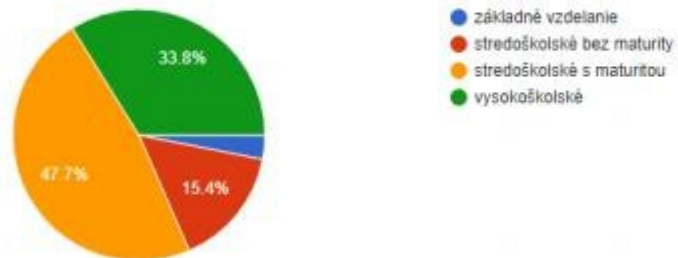
Vek

65 responses

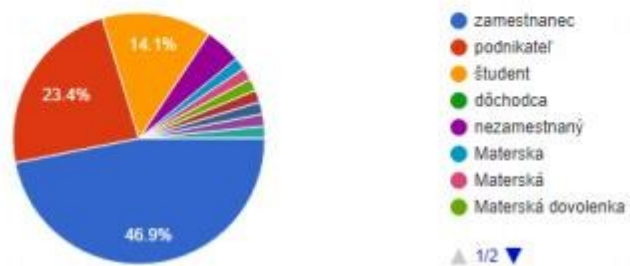

Vzdelanie
65 responses

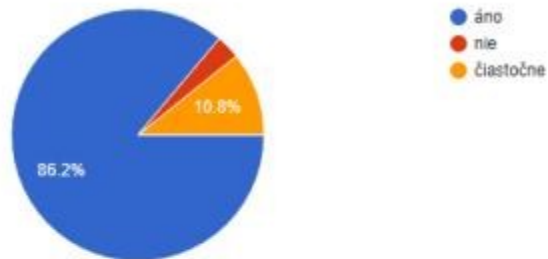
Ekonomická pozícia
64 responses

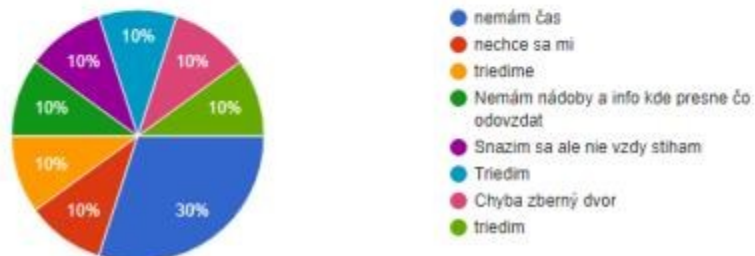
Triedite odpad vo svojej domácnosti?

65 responses

Ak netriedite, aký máte dôvod?

10 responses

VyhovujeVám systémodvozu odpaduv našej obci ?

Zo 65 respondentov až 67,7 % vyjadrilo spokojnosť s vývozom odpadu z obce. 21,5 % respondentov sa vyjadrilo, že im odvoz odpadu nevyhovuje a ostatní navrhovali, aby bol tzv. zberný dvor otvorený aj v sobotu. Ďalšia časť respondentov navrhovala vývoz odpadu podľa žetónov, aby nedoplácali na tých, ktorí to zneužívajú a navrhovali, aby sa odvoz vykonával z každej bočnej ulice.

Ktoré z nasledovných možností je potrebné rozvíjať v obci ?

Najviac respondentov je zarozvoj abudovanie chodníkov a cyklotrás - 83,1 % a zvyšovania bezpečnosti v obci, na ktoré poukazyvalo 78,5 % respondentov. Ďalšou veľkou prioritou je rozvoj kultúry, spoločenského života a športu v obci – v priemere 58,5 % respondentov. 36,9 % respondentov bolo zarozvoj sociálnych služieb a 21,5 % za vytvorenie klubu dôchodcov.

Čo by ste vylepšili v našej Spoločenskej sále?

50 % respondentov by v novej Spoločenskej sále nechceli nič vylepšovať a 50 % respondentov chce, aby sa poriešila akustika, z dôvodu hlučnosti a ozveny v sále.

Ste ochotní ísť v ústrety obci pri vysporiadaní pozemkov pod verejnú infraštruktúru a inžinierske siete ?

Väčšina respondentov až 90% je ochotná pomôcť pri vysporiadaní pozemkov pod verejnú infraštruktúru a inžinierske siete.

Aké obchody a služby Vám v našej obci chýbajú ?

Respondenti sa vyjadrovali, že chýba káviareň, textil, zmrzlina, bankomat, mäso, kvetinárstvo, lepšia knižnica, drogeria

Aké sú nedostatky v našej obci ?

Nedostatkov je veľa. Vyzdvihneme najviac preferované chodníky, popri hlavnej ceste, ktoré nie sú doteraz urobené, ale sú len prekryté priekopy. Neudržiavajú sa, sú zarastené. Sú na nich veľké výtlky. Ďalej sa respondentist' ažovali na zničené vedľajšie cesty. Taktiež sa sťažovali, že obec nečerpá financie z eurofondov. Je potrebné zamyslieť sa nad výstavbou nových domov, scelovanie pozemkov, aby výstavba bola ľahšia.

Čo Vám v našej obci chýba?

Čo nám chýba v obci? Je toho veľa. Niektorí respondenti sa vyjadrili, že nám chýba kanalizácia, chodníky. Obec by mala vybudovať malé námestie v centre. Chýba lekár. Je potrebné začať s pozemkovou úpravou.

Ste spokojní s našou obcou ako s miestom pre život ?

Až 68,85 % respondentov sa vyjadrilo, že sú spokojní s obcou ako s miestom pre život. Svoju nespokojnosť vyjadrilo 12,5 % respondentov. Ostávajúca časť respondentov sa vyjadrovala skôr v tom, že nie sú spokojní a argumentovali to nejakými nedostatkami.

Ak nie, aké sú námety na zlepšenie života v obci ?

Všetky vyjadrené námety na zlepšenie života sa už viackrát opakovali v predchádzajúcich odpovediach. Bolo by vhodné obec postupne a pomaly rozvíjať, venovať sa dôchodcom, mladým rodinám, urobiť z celkovanie pozemkov a pod..

Podieľate sa na dianí v našej obci ?

Z celkového počtu respondentov bolo 21 odpovedí, áno. 15 odpovedí bolo, že sa nepodieľajú na dianí v obci a 9 odpovedí bolo, že nemajú čas, nie sú informovaní, nevedia ako by sa to dalo, nie sú poslancami ani pracovníkmi obce.

Ako hodnotíte prístup zamestnancov obce k vybavovaniu vašich záležitostí ?

(najčastejšie odpovedeboli)

- Kladne
- Dobre
- S vybavovaním nemám žiadne sťažnosti, zamestnanci sú ochotní
- Obtiažne, ak občan chodí s jednou atou istoupožiadavkou viackrát anevybaví sa
- Viacmenej spokojní

Z uvedeného dotazníka vyplýva, že naši občania sú v celku spokojní. Na uvedených nedostatoch sa bude v blízkej budúcnosti pracovať a samospráva vynaloží patričné úsilie, aby sanaša obecrozvíjala a napredovala.

8 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja kraja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď ..

Vychádzajúc z vyššie zadaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce

Zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Názov	Zameranie projektu	Predpokladaný donor	Termín predloženia žiadosti	Rozpočet v EUR	Dopad na MRK
Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV	Ochrana životného prostredia	Fondy EU	Podľa výzvy	2 000 000,00	Zlepšenie životných podmienok
Vybudovanie zberného dvora	Ochrana životného prostredia	Fondy EU	Podľa výzvy	500 000,00	Zdravé životné prostredie
Protipovodňové opatrenia	Obrana životného prostredia	Fondy EU	Podľa výzvy	650 000,00	Bezpečné bývanie

Výstavba sociálnych nájomných bytov	Dostupnosť bývania	Fondy EU	Podľaavýzvy	550 000,00	Dostupné bývanie
Vybudovanie centraobce	Ochrana životného prostredia	Fondy EU	Podľaavýzvy	150 000,00	Pekná obec

Premenetradičnej školyna modernú	Moderné a efektívne vzdelávanie	Fondy EU	Podľavýzvy	350 000,00	Kvalitné vzdelávanie
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Zlepšenie dopravnej infraštruktúry	Fondy EU	Podľavýzvy	250 000,00	Zlepšenie životných podmienok
Vybudovanie detského ihriska	Podpora detí a mládeže	Úrad vládySR, Ministerstvo školstva SR	2020-2027	20 000,00	Výchova a rozvíjanie schopností detí

Časový harmonogram realizácie PHSR Rabčice

Termín realizácie	Názov projektu	Zameranie projektu
2021 - 2027	Vybudovanie zberného dvora	Ochrana životného prostredia
2021 - 2027	Protipovodňové opatrenia	Obrana životného prostredia
2021-2027	Premenetradičnej školyna modernú	Moderné a efektívne vzdelávanie
2021 - 2027	Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV	Ochrana životného prostredia
2021 - 2027	Výstavba sociálnych nájomných bytov	Dostupnosť bývania
2021 - 2027	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Zlepšenie dopravnej infraštruktúry

2021 - 2027	Vybudovanie detského ihriska	Podpora detí a mládeže
--------------------	-------------------------------------	-------------------------------

9 ZABEZPEČENIE PHSR

Po schválení PHSR nastáva vlastná realizácia PHSR, jeho opatrení a úloh. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie.

9.1 FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza priväčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje realizáciu opatrení a úloh PHSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí arodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 MONITOROVANIE PHSR

Monitorovanie PHSR budú uskutočňovať: Poslanci Obecné zastupiteľstva,

10.1 SPÔSOB MONITOROVANIA PHSR

Monitorovanie plnenia PHSR budú vykonávať poslanci obecného zastupiteľstva pri schvaľovaní ročnýchrozpočtov.

10.2 VYHODNOCOVANIE PHSR

Hlavným hodnotiacim dokumentom PHSR bude *výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva*. Doplnenie PHSR sa uskutoční formou vypracovania *Návrhu na doplnenie PHSR*, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, opatrenia, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu iniciovať zvolanie zasadnutia obecného zastupiteľstvamimo schválenéhoplánuzasadnutí OZ.

10 ZÁVER

PHSR obce Rabčice je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne polročne vyhodnocovaný a aktualizovaný nariadeniami obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHSR obce Rabčice bol schválený nariadením obecného zastupiteľstva dňa:

30. apríla 2021, Uznesenie č. 10/2/2021.

V Rabčiciach

dňa: 07.05.2021

Jozef SLOVÍK
starosta obce Rabčice

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Národný rozvojový plán.
2. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
3. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
4. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
5. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
6. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
7. Zákon č. 193/2001 Z.z. o zriadení a zriaďovaní priemyselných parkov,
8. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o zriadení a zriaďovaní priemyselných parkov.
9. Monografia obce Rabčice, Rabčice 2006.
10. Uzemný plán obce Rabčice
11. Štatistické sčítanie obyvateľov 2011
12. Údaje účtovníctva obce, evidencie obyvateľov obce Rabčice
13. VEDA. Encyklopédia Slovenska. V Izv. Veda, Bratislava, 1982.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR, Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 2015 - 2020.
14. Interné materiály obce Rabčice.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falťan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/chkosk3/kapitoly/kap_5.html
18. http://www.minerality.sk/files/lok/16_safarka.htm
19. http://enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/kke02s.pdf
20. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
21. [http://aprox.government.gov.sk/C1256E3C0047EACD/0/043AB7BBA829CA6DC1256E3D002B81E3/\\$FILE/Zdroj.htm](http://aprox.government.gov.sk/C1256E3C0047EACD/0/043AB7BBA829CA6DC1256E3D002B81E3/$FILE/Zdroj.htm)
22. http://216.239.59.104/search?q=cache:lREVTaqUfAEJ:www.build.gov.sk/povodne/www/Sekcie/supsp/up/vuc/zilina/kap2_03.doc+CHKO+Horn%C3%A1+Orava&hl=sk&ct=clnk&cd=105&gl=sk

23. <http://www.skolskepobyty.sk/index.php?page=12&lok=49>
24. <http://oravainfo.sk/obce.php?inf=58&id=Námestovo>
25. <http://oravainfo.sk/utvary.php?inf=1&id=Oravsk%C3%A9%20Beskydy>
26. Orava - turistický sprievodca, J.Hencovský akol.
27. http://www.glstn.sk/babia_hora/index.html
28. <http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/chkoho1/page9.html>
29. <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=50355>
30. <http://www.rabcice.sk/>

PRÍLOHY

Príloha č. 1

DOTAZNÍK

Vážení spoluobčania

Obec Rabčice pripravuje **Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rabčice na roky 2021 – 2027**, ktorý je **strategický dokument**. Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstavjej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PHSR **dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť**, ako aj o **budúcnosť svojich obyvateľov**, pričom v podobe dokumentu PHSR získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Obraciame sa preto na Vás s prosbou o spoluprácu. Dotazníkový prieskum je anonymný a získané informácie budú použité výlučne pre potreby spracovania PHSR.

Vyplnený dotazník prosíme doručiť na Obecný úrad Rabčice alebo osobne do konca 31.12..2020. Prípadne homôžete vyplniť ajna internetovej stránkeobec: www.rabcice.sk.

1. **Pohlavie:** muž
žena

2. **Vek:** do 20 rokov
od 21 do 30 rokov
od 31 do 50 rokov
od 51 do 62 rokov
viac

3. **Vzdelanie:**
 - a) základné
 - b) stredoškolské bez maturity
 - c) stredoškolské s maturitou
 - d) vysokoškolské

4. Ekonomická pozícia:

- a) zamestnanec
- b) SZČO - podnikateľ
- c) študent
- d) dôchodca
- e) nezamestnaný
- f) iné

5. Triedite odpad vo svojej domácnosti?

- a) áno
- b) nie
- c) čiastočne

6. Ak netriedite odpad, aký máte dôvod?

- a) nemám čas
- b) nechce sami
- c) iné

7. Vyhovuje Vám systém odvozu odpadov našej obci?

- a) áno
- b) nie
- c) iné

8. Ktoré z nasledovných možností je potrebné rozvíjať v našej obci?

- a) kultúra
- b) spoločenský život
- c) šport
- d) sociálne služby
- e) klub dôchodcov
- f) životné prostredie a kanalizácia
- g) chodníky a cyklotrasy
- h) voľnočasové aktivity mládeže
- ch) pozemkové úpravy - zcelovanie pozemkov
- i) iné

9. Čo by ste vylepšili v našej Spoločenskej sále?

10. Ste ochotní ísť v ústrety obci privysporiadní pozemkov pod verejnú infraštruktúru a inžinierske siete?

- a) áno
- b) nie
- c) iné

11. Aké obchody a služby Vám v našej obci chýbajú?

12. Aké nedostatky vnímate v obci?

13. Čo Vám v našej obci chýba?

.....

14. Ste spokojní s našou obcou ako s miestom pre život?

- a) áno
- b) nie
- c) iné

15. Ak nie, aké sú námety na zlepšenie života v obci?

.....

16. Podieľate sa na dianí v obci?

.....

17. Ako sa dozvedáte informácie o dianí v obci?

- a) internet
- b) Hlas Rabčíc
- c) od poslancov
- d) od občanov
- e) od starostu a zamestnancov
- f) iné

18. Ako hodnotíte prístup zamestnancov obce k vybavovaniu Vašich záležitostí?

.....

Ďakujeme za Váš názor a čas strávený pri vyplňovaní dotazníka, ktorý bude súčasťou vypracovaného PHSR obce na roky 2021 – 2027.

Príloha č. 2 Výpis zuznesenia Obecnéhozastupiteľstva